Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

18 жніўня 2000 года
№ 33 (278)
Цана ў розніцу 80 рублёў

TV плюс

Навіны рэгіёна

Скаўты сабраліся разам

ВІЛЕЙКА. Сярэдзіна месяца прыйшлася самым гарачым часам для Аб'яднання Беларускіх Скаўтаў. З 14 па 21 жніўня гэтая дзіцячая арганізацыя ладзіць на беразе Вілейскага вадасховішча традыцыйны агульнарэспубліканскі летнік. Як і заўсёды, у праграме спартыўныя гульні, адукацыйныя мерапрыемствы, экалагічная школа, воднае падарожжа.

Аляксей ЧУБАТ.

Аўтобусаў не пабольшае

МАЛАДЗЕЧНА. Застаецца напружаным становішча з аўтобусным рухам у Залінейным раёне ("Лясныя"), якое пагоршылася ўжо колькі год таму. Сёння на гарадскія маршруты штодзённа выходзіць усяго 24 аўтобусы, што для горада са 100-тысячным насельніцтвам вельмі мала. Да паляпшэння фінансавага становішча ў горадзе і аўтапарку праблема не вырашыцца. Такое меркаванне выказаў намеснік старшыні гарвыканкома **Яфім Ідэльчык** на сустрэчы з калектывам радыёзавода "Спадарожнік", якая прайшла ў сераду.

Аддзел інфармацыі.

Мядзел – цэнтр турбізнесу?

МЯДЗЕЛ. Вядомая турфірма "Sakub" адкрыла сваё прадстаўніцтва ў Мядзеле. Лічаць, што ёсць перспектывы ў турбізнесе і ў гэтым рэгіёне. Спадзяюцца, што кліенты будуць таксама з навакольных раёнаў, ды і Нарач з яе здраўніцамі блізка. Пакуль найбольш ахвочых на візы, паляцелі ўжо мядзельчане і на Кіпр.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Пуцеправод адкрыецца

МАЛАДЗЕЧНА. Завяршыліся рамонтныя работы на палове пуцепровода па вуліцы Віленскай. Праз два тыдні, што неабходна па тэхналогіі, адкрыецца праезная частка. Тратуару яшчэ патрэбны рамонт. У красавіку–маі наступнага года закрыюць для рамонту другую палову пуцеправода. Работы першай чаргі каштавалі 200 мільёнаў рублёў і былі прафінансаваныя з дарожнага фонду Мінаблвыканкома.

Аддзел інфармацыі.

Візітацыі пачаліся з Будслава

МЯДЗЕЛ. У аўторак біскуп **Кірыл Клімовіч** наведаў з візітацыяй Будслаўскую парафію. Сустрэўся з дзецьмі і моладдзю, адправіў святую імшу ў мясцовым касцёле, памаліўся на магілах за памерлых. Наведаў і Ілава. З Будслава біскуп пачаў візітацыю ўсёй Мінска–Магілёўскай дыяцэзіі.

Алесь ВЫСОЦКІ.

У сувязі з правядзеннем пуцявых работ, 22 жніўня прыгарады цягнік Крулеўшчына-Паставы ідзе толькі да станцыі Варапаева.

Надвор'е на выхадныя

Субота, 19 жніўня

Мінск
12 - 14°С (уначы)
26 - 27°С (удзень)

Вільня
10°С (уначы)
26°С (удзень)

Нядзеля, 20 жніўня

Мінск
16 - 17°С (уначы)
28 - 29°С (удзень)

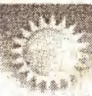

Вільня
15°С (уначы)
26°С (удзень)

Столькі каштавалі хлебабулачныя вырабы ў Ашмянах 14 жніўня 2000 года.

Фота Юрыя Карпіцкага.

Смаргонь Ашмянам не таварыш

АШМЯНЫ. Танны хлеб – дэфіцыт у раёне.

Месяц таму у райцэнтры пачаў знікаць танны хлеб, які завозілі сюды мясцовыя прадпрымальнікі са Смаргонскага хлебазавода: забаранілі гандаль хлебам з машын. Падставай стала парушэнне санітарных нормаў.

Цяпер смаргонскі хлеб застаўся ў двух прыватных гандлёвых пунктах і трох харчовых магазінах, якія і раней займаліся яго продажам. А так можна пабачыць у горадзе з пятнаццацітысячным насельніцтвам толькі "цаглінкі" з мясцовага хлебазавода коштам 248 рублёў. Гэта даражэй, чым, прыкладам, у Маладзечне, больш чым у паўтара раза. Нагадаем, сярэдняя заработная плата рабочых і служачых Ашмяншчыны самая нізкая ў рэгіёне.

Гаворыць дырэктар смаргонскага хлебазавода **Іван Касцюшка**:

– Супрацоўніцтва з большасцю ашмянскіх прадпрымальнікаў скончылася ў пачатку ліпеня. Мы згубілі 7 партнёраў. На Ашмяны было арыентавана да 30 працэнтаў нашай прадукцыі. У чэрвені (гэта быў апошні поўны "рабочы" месяц) пяць прадпрымальнікаў з сямі вывезлі прадукцыі на 18 мільёнаў – з 88 мільёнаў усёй выраблёнай. Давядзецца шукаць новыя рынкі збыту. Плануем перайсці на Маладзечна. Адзін з мясцовых магазінаў бярэ тону ў месяц. Але існуе праблема: не хапае ў нас транспарту. У Ашмяны асноўная частка хлеба дастаўлялася самавывазам.

Хлеб са Смаргоні каштуе: "цаглінка" –110 рублёў, больш "элітныя" "Светлагорскі" – 222 рублі, "Сузор'е" – 234 (без упакоўкі) і 252 (з упакоўкай) рублі плюс 15–працэнтная гандлёвая надбаўка.

Прадпрымальнік з Ашмянаў **Савацій Дарашкевіч** возіць смаргонскі хлеб з 1995 года. Першыя два гады быў манапалістам. Апошнім часам, гаворыць, рэалізоўвалі танны хлеб усе, каму толькі хацелася. Першы год гандляваў з машыны (дакладней, з дзвюх), потым абсталяваў стацыянарны гандлёвы пункт. Дзякуючы гэтаму, забарона ад санітарнай службы яго абмінула.

Месячны абарот складае каля 5 мільёнаў. Перавагу аддае хлебу з батонам, хаця, бывае, завозіць пячэнне, здобу, кандытарскія вырабы.

На пытанне, чаму такі дарагі ашмянскі хлеб, і І. Касцюшка і С. Дарашкевіч лічаць істотным малыя аб'ёмы вытворчасці хлебабулачных вырабаў. Прадпрымальнік дадаў, што на хлебазаводах існуе розніца ў тэхналогіі, колькасці занятых работнікаў і ў кваліфікацыі кадраў. Толькі свабодная канкурэнцыя можа палепшыць якасць і зменшыць цану мясцовага хлеба.

А так ашмянцам застаецца толькі задавальняцца "фірменным" магазінам "Гарачы хлеб" ля хлебазавода: 30 працэнтаў сваёй прадукцыі ён прадае па цане ў 2 разы ніжэйшай, чым звычайна. Дапамагае ў гэтым мясцовы бюджэт, які дае датацыю.

Другі варыянт: тыя, хто мае магчымасць, едуць у Смаргонь.

Юрый КАРПІЦКІ.

«Спадарожнік».

Працуе 300 чалавек

МАЛАДЗЕЧНА. У межах дня інфармавання на заводзе "Спадарожнік" абмяркоўвалася становішча на прадпрыемстве.

Перад працоўным калектывам выступіў дырэктар **Уладзімір Шпакаў**. Ён спасылаўся на аб'ектыўныя цяжкасці пераходу "Спадарожніка" ва ўмовы свабоднага рынку. Цяпер на заводзе працуюць 300 чалавек, якія вымушаныя утрымліваць яшчэ паўтары тысячы. Дырэктар правёў паралель з аналагічным расійскім заводам, колькасць рабочых якога скарацілася ў 90–х гадах з 8 тысяч да 150 чалавек. Не забыўся сказаць, што падаткі завод аплачвае своечасова. Праўда, сярэдняя сума падатку за першае паўгоддзе, якая прыходзіцца на аднаго рабочага "Спадарожніка", складае 29 тысяч рублёў. Пры тым у горадзе ёсць прадпрыемствы, якія плацяць па 700 тысяч на рабочага.

Старшыня гарвыканкома **Мікалай Чурсін**, які прысутнічаў на сустрэчы, прапанаваў У. Шпакаву да 1 верасня падрыхтаваць падрабязную праграму выхаду з крызісу. М. Чурсін параўнаў стан спраў на "Спадарожніку" і "Электрамодулі". Заўважыў, што на апошнім такая праграма ўжо ёсць. Таму выканком знойдзе, як і чым дапамагчы гэтаму прадпрыемству. Акрамя таго, трэба своечасова выплаціць работнікам "Спадарожніка" заробтную плату, каб яны маглі купіць сваім дзецям усё неабходнае да новага навучальнага года.

Аддзел інфармацыі.

Экспрэс–апытанне маладзечанцаў

Як рыхтуецеся да навучальнага года?

Марына Машко, часова не працуе:

– Сшыткі і астатнюю "драбязу" пачала ўжо купляць. Цяпер дорага вучыць дваіх дзяцей: дачка вучыцца ў тэхнікуме, а сын – у вучылішчы. Мала таго, за вучобу дачкі трэба плаціць таксама.

Тацціяна Краўчанка, прадавец:

– Даводзіцца мірыцца з дарагавізнай. Усім цяжка, тым больш, я адна выхоўваю сваіх дзяцей. Хацелася б, зразумела, каб усё было таннейшае, але сама працую ў сферы гандлю і разумею, што прадпрыемствы, якія выпускаюць школьныя прылады, павінны мець прыбытак.

Ірына Еўдакімчык, спецыяліст 1 катэгорыі па рабоце з насельніцтвам:

– Учора ездзіла ў Ашмяны, афармлялі дагавор на платнае навучанне дачкі ў мясцовы каледж. Усе неабходнае да навучальнага года купілі, не хапае толькі спартыўнага касцюма.

Вадзім Раманькоў, школьнік, СШ №12:

– Чакаю праграмную літаратуру да 11 класа. На наступны год буду паступаць у Беларускі Дзяржаўны універсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі, але задачкі рашаю ўжо цяпер.

■ АДУКАЦЫЯ

Школа – член UNESCO

МАЛАДЗЕЧНА. СШ №3 створана 16 жніўня 1950 года – да гэтай пары ў школьным музеі захоўваецца здымак невялічкай неашаляванай хаткі. Першым дырэктарам быў удзельнік другой сусветнай вайны, заслужаны настаўнік БССР Сцяпан Белы.

Фота з архіва «РГ».

Калектыў выкладчыкаў школы. Перыяд станаўлення.

Здымкі, якія "РГ" атрымала ў музеі школы, нагадваюць пра гадзіны яе станаўлення. У 1964 годзе, калі дырэктарам быў выдатнік народнай асветы Ігар Лебедзеў, установа атрымала сатус школы з паглыбленым вывучэннем шэрагу прадметаў на замежнай мове. З 1989 года, ужо пры цяперашнім дырэктары, СШ №3 стала школай з паглыбленым вывучэннем французскай мовы. Сярод яе выпускнікоў ёсць дзеячы народнай гаспадаркі і прамысловасці, кандыдаты навук, прафесары, навукоўцы, перакладчыкі. У школе працуюць 10 яе выпускнікоў.

Сённяшнія навучэнцы таксама вядомыя за межамі школы: яны з поспехам удзельнічаюць у гарадскіх, абласных і рэспубліканскіх алімпіядах па французскай мове. На гэтай ніве СШ №3 паспяхова супрацоўнічае з Пасольствам Францыі ў Беларусі. Добрай традыцыяй стаў удзел настаўнікаў і вучняў у святах і конкурсах франкафоніі у Лінгвістычным універсытэце.

Школа мае сваю праграму развіцця і лічыць асноўнай мэтай фарміраванне нацыянальна свядомых, здаровых фізічна, псіхалагічна адукаваных і сацыяльна абароненых грамадзян праз засваенне каштоўнасцяў сусветнай і нацыянальнай культур.

Шматпланавая пазакласная выхаваўчая работа – таксама традыцыя СШ №3. Аснова яе – комплексна–мэтавая праграма "Здароўе – Асоба – Айчына". У 1998 годзе школа прынятая ў Асацыяцыю UNESCO.

У СШ №3 810 навучэнцаў (33 класы), працуе 71 настаўнік і выхавацель. Гэта няшмат, таму і займаюцца тут у адну змену, а пачатковыя і выпускныя класы – 5 дзён у тыдзень.

19 год кіруе школай Людміла Доўнар.

– Віншую калектыў школы з 50-гадовым юбілеем. Нагэўна, ёсць тое, чым вы ганарыцеся?

– Гэта нашая вучні. Асабліва ганаруся тымі, што абралі прафесію настаўніка і працуюць у гэтай школе.

– А пра што шкадуеце?

– Шкадаваць няма аб чым.

– Ці не замінаюць дырэктарскай рабоце сямейныя справы?

– Мая сям'я ведае, што ў мяне на першым месцы работа, таму ад хатніх спраў мяне вызваляюць, а ў жыцці школы ўдзельнічаюць.

– Цяпер усе нешта просяць: у горада, шэфаў, бацькоў... Як фінансава–гаспадарчыя пытанні вырашаюцца ў вас?

– Удзячная шэфам. Электрасеткі дапамаглі замяніць асвятленне школы, аўтапарк дапамог са зварачнымі работамі, экскурсіямі для дзяцей у тэатр, цырк. Дзякуй кіраўнікам Сяргею Сарычаву і Пятру Мамчыцу.

– Што пажадаеце сваім будучым і цяперашнім вучням з нагоды юбілею школы?

– Каб спадзяваліся на лепшае. Розум у адносінах да адукацыі павінен перамагчы, а ён яшчэ ў нас ёсць.

Падрыхтаваў
Алесь РАЛАВЕЦ.

■ АДПАЧЫНАК

Пакаранне – збор лекавых траў

ВАЛОЖЫН. На базе СШ №2 васемнаццаць дзён дзейнічаў абаронча-спартыўны летнік для "цяжкіх" падлеткаў і для дзяцей з малазабяспечаных і нядобранадзейных сем'яў. Расказвае дырэктар летніка Алена Кісель:

– 50 хлопцаў ва ўзросце 11–16 год трапілі да нас па накіраванні дзіцячага пакоя міліцыі і сацыяльных педагогаў школ. Кожны дзень дзяцей вадзілі ў вайсковую часць, дзе яны займаліся пачатковай ваеннай падрыхтоўкай. Старэйшыя хлопцы нават былі на стрэльбішчы. А з малодшымі мы наведалі цукерачную фабрыку ў Івянцы, мясцовыя музеі імя Дзяржынскага і цэнтр рамёстваў. Напрыканцы змены ўсім летнікам з'ездзілі на экскурсію ў музеі Вялікай Айчыннай вайны, што знаходзіцца ў Мінску. Наогул, некаторыя дзеці першы раз былі ў сталіцы.

Асаблівую ролю мы надалі выхаванню хлопцаў. У якасці пакарання за парушэнні рэжыму (скачкі праз акно, нежаданне класціся спаць у тэрмін) ім прызначаўся збор лекавых траў.

А пасля прагляду фільма пра дзіцячую злачыннасць у Валожыне дзеці разам абмеркавалі гэтую праблему і прыйшлі да высновы, што трэба жыць па законе.

Падрыхтавала
Юлія ВАНСЛАЎ.

■ МЕДЫЦЫНА

Народнага лекара з Мядзела запрасілі выкладаць на новым факультэце пры БДУ

МЯДЗЕЛ. Народны лекар Мікалай Возераў (Панакс), пра якога "РГ" нядаўна пісала, запрошаны выкладаць на факультэце фундаментальнай і традыцыйнай народнай медыцыны, які сёлета адкрываецца пры Беларускім дзяржаўным універсітэце.

Праграмай навучання на новым факультэце БДУ прадугледжана даць студэнтам веды ў галіне медыка-клінічных норм і паталогій арганізма, медыка-педагагічных кампанентаў валеалогіі, навучыць іх заканадаўчым і прававым нормам сацыяльнай абароны; студэнты авалодаюць неўралагічнымі і псіхафізічнымі метадамі дыягностыкі і рэабілітацыі, навыкамі медыцынскай дапамогі і работы з наркалагічнымі і анкалагічнымі хворымі, інвалідамі і цяжка хворымі ў цэнтрах рэабілітацыі, бальніцах, санаторыях, асновамі сацыяльна-працоўнай тэрапіі.

Мікалай Возераў будзе чытаць курс "Асновы інтраскопагалаграфічнага біяпсіхафізічнага мыслення па сістэме Нікалас". Гэтая сістэма распрацаваная ім на працягу многіх гадоў лекарскай практыкі і дапамагае людзям пазбавіцца ад хвароб.

Озераў заўсёды ахвотна дзеліцца сваімі ведамі: штогод на працягу некалькіх гадоў лекар збірае на адным з маляўнічых азёр Мядзельшчыны сваіх паслядоўнікаў з усіх куткоў былога СССР для абмену досведам, а падчас шматлікіх паездак па краіне абавязкова выступае з лекцыямі. Менавіта таму сярод студэнтаў новага факультэта БДУ Возераў жадае бачыць, найперш, сваіх паплечнікаў. Што да адкрыцця новага факультэта, то, паводле слоў Возерава, рана ці позна гэта адбылося б – нельга ігнараваць назапашаныя стагоддзямі веды народнай медыцыны.

Валянціна КАЗЛОВІЧ,
БелаПАН.

Кінатэатр «Радзіма», жнівень

18–20 "Мой любімы марсіянін-2", ЗША, камедыя
14-00, 16-00, 20-00
"Гісторыя вечнага кахання", ЗША, меладрама
18-00, 22-00

З 21 па 27 жніўня кінатэатр «Радзіма» запрашае на суперпрэм'еру новага расійскага мастацкага фільма рэжысёра Аляксея Балабанава

«Брат–2»

з удзелам Сяргея Бадрова–малодшага, Віктара Сухарукава, Сяргея Макавецкага, Ірыны Салтыковай.

Гэта працяг "Брата", які меў поспех, дзе мы даведваемся пра новыя прыгоды Данілы Багрова. Ён едзе ў Амерыку, каб змагацца з мафіяй...

Фільм заслугоўвае вялікай увагі, і, улічваючы сапраўднае паломніцтва ў маскоўскіх і мінскіх кінатэатрах, спадзяемся, што гэта абдудзецца і ў нас.

У карціне гучыць сучасная музыка "Мумий-Тролля", Земфіры, "Бі-2", "Акеана Эльзы", "Сплін", "Агаты Крысці", "Ла-Манша", "Танцаў мінус", Вячаслава Бутусава, "Крэматорыя". Вас чакае задавальненне па поўнай праграме!

Сеансы: 13-30, 16-00, 18-30, 21-00. Білеты можна купіць папярэдне ў касе кінатэатра "Радзіма" за наяўны і безнаяўны разлік.

Прыходзьце, не пашкадуеце! Мы будзем радыя бачыць вас!

Для дзяцей

18 – **"Шэльма"**, Беларусьфільм
19 – **"Апалонік і кіт"**, Канада
20 – **"Стальны гігант"**, ЗША (мульт.)
22 – **"Двое: я і мой цень"**, ЗША
23 – **"Маленькая прынцэса"**, Расія
24 – **"Вялікі"**, ЗША

Пачатак аб 11-й гадзіне кожны дзень.

■ ДНІ

19 жніўня – **90 год** з дня нараджэння **Алеся Жаўрука** (сапр. А. Сінічкін, 1910–1942), беларускага паэта
20 жніўня – **Дзень ваенна-паветраных сіл**
21 жніўня – **200 год** з дня нараджэння **Францішка Малеўскага** (1800–1870), публіцыста, вучонага–юрыста

Экспрэс–апытанне маладзечанцаў

Як рыхтуецеся да навучальнага года?

Яўгенія Іванчык, дыспетчар:

– Пакуль не рыхтуемся. Дачка паступае ў ПТВ-21, сёння ў яе гутарка, трэба пачакаць вынікаў. А сын ужо скончыў сваю адукацыю.

Андрэй Гурыновіч, паступіў у Беларускую Дзяржаўную політэхнічную акадэмію:

– Радуюся і святкую з нагоды свайго паступлення. Рыхтавацца да навучальнага года буду пазней.

Аляксандр Срэдаў, школьнік, СШ №11:

– Рыхтавацца я буду увосень, а лета – час адпачынку і забаў.

Дзмітрый Зелянкоў, ПТВ-21:

– Першыя 2 месяцы восені ў мяне будзе вытворчая практыка, таму праблема падрыхтоўкі да навучальнага гада перада мной не стаіць.

Фотаапытанне падрыхтаваў Юрый КАРПІЦКІ.

■ МЕРКАВАННЕ

Крымінальная мараль

МАЛАДЗЕЧНА. У сярэдзіне ліпеня ў адзін дзень ад электрычнага току загінулі 47-гадовы Уладзімір Івашынка і 18-гадовы Вадзім Стрыга.

Гэтыя падзеі аб'яднала адна акалічнасць, адна рыса характару чалавека: абыякавае стаўленне да самай вялікай каштоўнасці ў свеце – чалавечага жыцця. А зварот сына загінуўшага, **Андрэя Івашынкі**: "За што загінуў бацька?" – вымусіў узяцца за тэму, хаця яна вельмі "выбуховая", бо закранае вялікіх чыноўнікаў на вялікіх пасадах. А час сёння такі, што за грошы можа быць зроблена ўсё... Але няхай яна стане напамінам і ўрокам іншым. Бо час спыніць "вар'яцкія гульні" у чалавечыя жыцці! Гэты матэрыял – мой погляд на факт, мая пазіцыя. Ён ніколькі не прэтэндуе на нейкае незалежнае расследаванне. Не хачу і не буду адбіраць кавалак хлеба ў праваахоўных органаў.

Цяпер у краіне дзейнічае больш за дзесятак нарматыўных актаў аб працы і яе ахове. Так, у галоўным Законе Беларусі – Канстытуцыі – сказана, што "грамадзянам РБ гарантуецца права на здароўе і бяспечныя умовы працы; правы грамадзян на ахову здароўя забяспечваюцца ўдасканальваннем аховы працы" (арт. 4.1–4.5). Але, на жаль, добрыя рашэнні, нават на дзяржаўным узроўні не заўсёды выконваюцца. Беззаконне, як іржа ў жалезе, "раз'ела" сумленне многіх людзей. Асабліва яно ўплывае на моладзь. Адсюль і абыякавасць, грубасць, бяздушша і вандалізм... Цяжкі малюнак, калі такі малады чалавек – кіраўнік недзе на прадпрыемстве, калі ў яго руках жыцці падначаленых. Ці ж не ведала кіраўніцтва станказавода пра ўмовы працы электрыкаў, што скрозь яны парушаюцца? А на заводзе ж ёсць інжынер па тэхніцы бяспекі, энергетык, павінны быць наладжаныя прафсаюзны і грамадскі кантроль. Трэба было чакаць смерці мужчыны (няхай ён быў і дасведчаны электрык), каб узяцца за ахову працы?

Ці вось другі выпадак: трагічная смерць навучэнца палітэхнікума Вадзіма Стрыгі. На абавязковую практыку пасля 3–га ўжо курса ён трапіў на будаўніцтва звычайнага катэджа, які ўзводзіцца пад відам нейкага важнага дзяржаўнага аб'екта ў 4–м мікраараёне горада. Смерць юнака не спыніла будоўлю на вялікі тэрмін, яна працягваецца!

Па іроніі лёсу і недарэчнай выпадковасці будаўніцтва таго шыкоўнага катэджа вядзецца недалёка (у метрах 100) ад вуліцы імя В. Ляшковіча. Я добра ведаю: гэты чалавек ніколі не быў бы абыякавы да такога, ён даўно "дайшоў" бы да вышэйшых уладаў. Бо ён быў чалавек найвялікшага сумлення, не дазваляў адорваць сябе незаслужанымі льготамі і падарункамі. Жыццё-прыклад пражыў не ў катэджы!

Параўноўваю характары, сумленні, адносіны да людзей іншых кіраўнікоў. Уразіў факт з жыцця калектыву прамыслова–гандлёвага камбіната (ПГК) "Аксаміт". Дырэктар тут – **Лідзія Татун**. Бачылі б вы, на чым ездзіць кіраўніцтва камбіната! На старэнькім "Жыгулёнку"! Дырэктар ажно з Нідэрландаў узяла ў арэнду не нейкую модную іншамарку, а прасавальны прэс. Вось з каго трэба браць прыклад маладым кіраўнікам як ставіцца да людзей, іх лёсу, дабрабыту!

Ці іншыя прыклады добрасумленнай працы: інспекцыі супрацьпажарнай аховы, добраахвотнай народнай дружыны Паўднёвага раёна, калектыву педагогаў мастацкай СШ №4, дзіцячай музычнай школы і шмат іншых.

Само просіцца пытанне: а дзе ж нашы наглядальнікі за выкананнем правілаў па ахове працы? Яны ж прафесіяналы і павінны папярэджваць трагічныя выпадкі. Ад такой працы, калі гінуць людзі, адзін вынік – дзіркі ў штанах адзаду ды ўмяціна ў крэсле! З усімі такімі фактамі павінна разбірацца і пракуратура, яна таксама павінна займацца наглядам за выкананнем працоўнага заканадаўства.

Мечыслаў СТАНКЕВІЧ, жыхар Маладзечна.

Курсы валют НБ РБ

	10 жніўня	17 жніўня
Долар	820,00 руб.	**845,00** руб.
Нямецкая марка	376,14 руб.	**392,49** руб.
Літ	204,95 руб.	**211,22** руб.
Расійскі рубель	29,60 руб.	**30,47** руб.
Злоты	187,88 руб.	**194,81** руб.
ЕЎРА	735,66 руб.	**767,64** руб.

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	995 – 1010 руб.	**1000 – 1020** руб.

Маладзечна. Цэны ў сераду на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 09.08	16.08
Курыныя кумпячкі, 1 кг	1350	**1480**
Кілбаса с/вэндж., 1 кг	4950	**5200**
Сасіскі, 1 кг	1395	**1375**
Селядзец, 1 кг	800	**847**
Рыс, 1 кг	350	**350**
Грэчка, 1 кг	610	**610**
Цукар, 1 кг	465	**465**
Алей, 1 л	700	**690**
Яйкі курыныя, 1 дзес.	390	**400**
Маянэз, 250 г	160	**150**
Кава "Пеле", 100 г	900	**900**
Шпроты, бляшанка 160 г	280	**280**
Соус там. «Мінскі», 0,5 л	320	**340**
Лімоны, 1 кг	980	**950**
Апельсіны, 1 кг	540	**540**
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	280	**300**
Капуста, 1 кг	100	**100**
Кавун, 1 кг	200	**200**
Дыня, 1 кг	700	**600**

Сялянскія прадукты

Смятана, 1 л	600	**700**
Масла, 1 кг	1500	**1600**
Тварог, 1 кг	450	**450**
Малако, 1,5 л	200	**200**
Яйкі курыныя, 1 дзес.	500	**500**
Бульба маладая, малое вядро	400	**400**
Морква маладая, 1 кг	200	**200**
Персікі, 1 кг	880	**900**
Маліны, малое вядро	3500	**4000**
Сліва, малое вядро	1300	**1300**
Алыча, малое вядро	1000	**1000**
Брусніка, малое вядро		**6000**
Агуркі, 1 кг	200	**250**
Памідоры, 1 кг	300	**380**
Яблыкі, 1 кг	250	**250**
Грушы, 1 кг	250	**350**

■ ПРЭС-РЭЛІЗ

Першыя вынікі работы «Гарачай лініі»

МІНСК. Месяц таму ў Мінску пачала работу "гарачая лінія" для прадпрымальнікаў па перарэгістрацыі і іншых актуальных пытаннях здзяйснення прадпрымальніцкай дзейнасці. "Гарачая лінія" у Мінску арганізаваная сумесна праектам Міжнароднай фінансавай карпарацыі (МФК) "Развіццё малога і сярэдняга бізнесу ў Беларусі", які фінансуецца Агенцтвам ЗША па міжнародным развіцці, і Мінскім сталічным саюзам прадпрымальнікаў і работадаўцаў.

Вынікі першых тыдняў работы гарачай лініі былі падведзеныя на прэс–канферэнцыі, якая адбылася ў Мінскім сталічным саюзе прадпрымальнікаў і работадаўцаў.

Як адзначыў кансультуючы юрыст "гарачай лініі" **Сяргей Стрэльчык**, у Мінску асноўнай тэмай кансультацый стала перарэгістрацыя.

Па словах прэзідэнта Мінскага сталічнага саюза прадпрымальнікаў і работадаўцаў **Уладзіміра Карагіна**, у беларускіх прадпрымальнікаў шмат праблем. Напрыклад, моцна ўзрос стратны бок прадпрымальніцкай дзейнасці (у тым ліку, за кошт павелічэння стаўак арэнднай платы).

Прадпрымальніцкія структуры зніжаюць сваю актыўнасць, перастаюць інвесціраваць у развіццё ўласнага бізнесу, а то і наогул, спыняюць дзейнасць. Па ацэнцы У. Карагіна, за год ідзе ў нябыт прыкладна 30% фірмаў. Многія фірмы мяняюць сваю "прапіску", выводзячы бізнес, напрыклад, у Расію. Частыя выпадкі змены юрыдычнага статусу суб'ектаў гаспадарання, калі сумеснае прадпрыемства становіцца іншаземным. У беларускіх банках адкрываецца ўсё больш рахункаў індывідуальных прадпрымальнікаў і ўсё менш рахункаў юрыдычных асоб. Магчыма, гэта сведчыць пра тое, што ў бліжэйшы час колькасць малых і сярэдніх прадпрыемстваў значна зменшыцца.

Як было адзначана на прэс-канферэнцыі, многія прадпрымальнікі не могуць зарэгістраваць новае прадпрыемства, таму што ўсё яшчэ лічацца ў колькасці заснавальнікаў тых юрыдычных асоб, якія былі ліквідаваныя ў ходзе мінулай перарэгістрацыі, але пакуль усё яшчэ не прайшлі працэдуру ліквідацыі да канца (а іх налічваецца парадку 20000).

Працэдура рэгістрацыі празмерна ўскладненая, памеры статутных фондаў малых і сярэдніх прадпрыемстваў непамерна высокія, і таму многія прадпрымальнікі імкнуцца да больш простых формаў прадпрымальніцкай дзейнасці, закрываючы свае фірмы і робячыся індывідуальнымі прадпрымальнікамі. Пры гэтым змяншаецца колькасць рабочых месцаў і зніжаюцца аб'ёмы падатковых плацяжоў у бюджэт.

"Гарачая лінія" дапамагае разабрацца ў пытаннях перарэгістрацыі прадпрымальнікам малога бізнесу і індывідуальным прадпрымальнікам, якія не могуць аплачваць паслугі юрыстаў.

"Гарачая лінія" у Мінску працуе па тэлефоне 2271022 кожны рабочы дзень з 10 да 16 гадзін.

Акрамя тэлефонных кансультацый, мінскія прадпрымальнікі скарысталі магчымасць наведаць пункт гарачай лініі па адрасе: К. Маркса, 15, пакоі 402 і 403 і атрымаць брашуры ў дапамогу прадпрымальнікам, распрацаваныя праектам МФК "Развіццё малога і сярэдняга бізнесу ў Беларусі".

За дадатковай інфармацыяй звяртайцеся ў Каардынацыйны цэнтр праекта МФК "Развіццё малога і сярэдняга бізнесу ў Беларусі".

Тэл. 228-18-38.

Аддзел інфармацыі.

■ ЭКАНОМІКА

Новая рэдакцыя закона аб абароне спажыўца

МІНСК. Міністэрства прадпрымальніцтва і інвестыцый прадставіла на разгляд Савета Міністраў праект Закона Рэспублікі Беларусь «Аб абароне правоў спажыўца», узгоднены з 16 зацікаўленымі міністэрствамі і ведамствамі.

Неабходнасць падрыхтоўкі новай рэдакцыі Закона «Аб абароне правоў спажыўца», лічаць у Міністэрстве прадпрымальніцтва і інвестыцый, абумоўлена тым, што дзеючы закон, падрыхтаваны Міністэрствам гандлю рэспублікі ў 1993 годзе, арыентаваны, у асноўным, на абарону правоў спажыўца ў сферы гандлю. Ён не ахоплівае ўвесь спектр работ і паслуг, якія прапаноўваюцца сёння на рынку рэспублікі.

Паводле слоў намесніка міністра **Святланы Пратасевіч**, новая рэдакцыя закона змяшчае прынцыповыя адрозненні па змесце і структуры выкладання. У законапраекце прадугледжана рэгуляванне адносінаў, якія ўзнікаюць паміж спажыўцамі і вытворцамі (выканаўцамі, прадаўцамі) пры рэалізацыі тавараў (выкананні работ, аказанні паслуг), і змяшчаюцца 53 артыкулы замест ранейшых 20.

Нарэшце, з прыняццем новай рэдакцыі закона будзе створаная прававая база для прымянення Міністэрствам прадпрымальніцтва і інвестыцый адміністрацыйных працэдур і спынення парушэння правоў спажыўца.

Летась было зафіксавана больш чым 13 тысяч пісьмовых скаргаў грамадзян на парушэнне шэрагу артыкулаў закона. Больш за палову з іх датычыліся парушэння правоў спажыўца пры продажы ім тавараў неналежнай якасці, адмоў у абмене такіх тавараў, парушэння ўмоў дагавора аб выкананні работы і аказанні паслугі.

Ірына САЗАНОВІЧ, БелаПАН.

■ ЛЕПШЫЯ

Сельгастэхнікум – самая выдатная навучальная ўстанова Ашмяншчыны

АШМЯНЫ. Адбыўся чарговы, сорак сёмы па ліку, выпуск навучэнцаў у Ашмянскім сельгастэхнікуме. Без працаўладкавання не застаўся ніхто з выпускнікоў, асноўная частка якіх будзе працаваць на Гродзеншчыне. 17 прававедаў з 87 атрымалі дыпломы з адзнакай, бухгалтараў–выдатнікаў яшчэ больш: 49 са 173.

Па ўдзельнай колькасці выдатнікаў гэтая ўстанова з'яўляецца лепшай у раёне.

Аляксандр КАРАНЕЎСКІ.

■ КРЫМІНАЛ

Нелегальны вываз грыбоў

СМАРГОНЬ. Традыцыйна ў канцы лета–пачатку восені распачынаецца нелегальны вываз з Беларусі грыбоў-лісічак. З адным з першых падобных выпадкаў сутыкнуліся днямі памежнікі Смаргонскага пагранатрада.

Пры афармленні на выезд у Літву ў пункце пропуску «Каменны Лог» быў затрыманы грузавы аўтамабіль «VOLVO», якім кіраваў грамадзянін суседняй дзяржавы. Пры аглядзе аўтамашыны, на якой перавозіліся грыбы, выявілася дадатковае ўкладанне грузу ў параўнанні з дадзенымі, указанымі ў суправаджальных дакументах. «Лішняй» была 1691 скрыня лісічак, ацэненых пазней мытнымі органамі на суму каля 6 мільёнаў рублёў.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ, БелаПАН.

■ ЗАРАБОТНАЯ ПЛАТА

У калгасах пачалі пагашаць даўгі па зарплаце

МАЛАДЗЕЧНА. Агульная запазычанасць па заработнай плаце ў гаспадарках горада і раёна складае больш за 386 мільёнаў рублёў. Амаль 150 мільёнаў "зацягнулі" калгасы, раённыя прадпрыемствы вінаватыя 116,8 мільёна, а на долю гарадскіх прыйшлося 119,5 мільёна. З прамысловых прадпрыемстваў горада даўгі яшчэ за май у "Электрамодуля". На раёне РКБА завінавацілася сваім работнікам ажно за красавік.

Намеснік начальніка гарадскога аддзела статыстыкі **Таццяна Пішчака** гаворыць, што змянілася становішча па запазычанасці па заработнай плаце ў сельскіх гаспадарках. Калі па стане на 1 ліпеня 12 калгасаў з 17 мелі даўгі за сакавік і красавік, то праз месяц даўгі ёсць "толькі" за май. Іх мае палова (9 з 17) гаспадарак раёна. За чэрвень даўгі маюць усе калгасы, акрамя "Маркава".

За чэрвень сярэдняя налічаная заработная плата рабочых і служачых (без уліку калгасаў) склала па Маладзечне 55196 рублёў, а па раёне 58158.

Аддзел інфармацыі.

■ СПАЖЫВЕЦ

Патрабуйце ў в'етнамцаў чэк

МАЛАДЗЕЧНА. Жыхарка горада купіла на рынку ў в'етнамцаў спартыўны касцюм. Купляць хадзіла разам з сынам. Пасля прымеркі заплацілі грошы, і хлопец у новым касцюме пайшоў дадому.

Там і звярнулі ўвагу на брак у касцюме. Вярнуліся на рынак, грошы в'етнамцы не вярнулі, а чэк спажыўцы не ўзялі. Іх накіравалі ў таварыства абароны спажыўцоў.

Ведайце: па правілах гандлю на рынках Беларусі, органы кіравання рынкамі абавязаныя арганізоўваць правядзенне кантролю за якасцю прадукцыі, захоўваць заканадаўства аб абароне правоў спажыўцоў (артыкул 14).

Таму нават нерэзідэнты (грамадзяне іншых краін) павінны выпісваць чэк ці распіску ў адвольнай форме. Там трэба зазначыць дату продажу тавару, яго найменне, кошт і подпіс прадаўца. У спрэчных выпадках тады вам лягчэй будзе вярнуць свае грошы. І ўвогуле, раіць кіраўнік таварыства абароны спажыўцоў **Уладзімір Клешч**, не купляйце тавар без чэка, незалежна ад таго, хто вам яго прадае.

Юрый КАРПІЦКІ.

Міжнароднае назіранне: умяшанне ці дапамога?

Не трэба парад...

Час ад часу людзі са структуры цяперашняй улады і набліжаныя да яе нястрымныя прапагандысты робяць гучныя заявы на тэмы чыйгосьці "умяшання ў нашы ўнутраныя справы". Звычайна гэта адбываецца пасля таго, як здабыткам галоснасці робяцца чарговыя факты парушэнняў правоў чалавека ў Беларусі.

У непадрыхтаваных чытачоў дзяржаўнай прэсы, слухачоў і гледачоў манапалізаванага ўладай радыё і тэлебачання падобныя заявы могуць знайсці добразычлівы водгук і нарадзіць салідарную з уладамі крыўду на Захад, які быццам бы практыкуе "двайныя стандарты" у стасунках з нашай краінай.

Размовы пра "умяшанне" і "двайныя стандарты", у лепшым выпадку, — хітрыкі. Разлічаныя яны, галоўным чынам, на мабілізацыю грамадскай думкі той часткі насельніцтва, якая вельмі далёкая ад ведання і, адпаведна, разумення сапраўднага становішча ва ўзаемаадносінах беларускай дзяржавы з дэмакратычным светам. Інфармаваная частка грамадства, якая імкнецца думаць самастойна, ведае, што Беларусь даўно і трывала "завязла" у міжнароднай прававой прасторы. Варта нагадаць хаця б пра тое, што подпіс нашай краіны стаіць пад самым галоўным пасляваенным сусветным актам: аб заснаванні ААН. У апошнія гады мы далучыліся яшчэ да цэлага шэрагу пагадненняў і дагавораў, якія вызначаюць правы і абавязкі бакоў у галіне захавання і абароны правоў чалавека. Гэтае далучэнне было добраахвотнае, нас ніхто да гэтага не прымушаў, мы самі ўсклалі на сябе адказнасць. І ў сувязі з гэтым трэба асабліва падкрэсліць адно з асноўных палажэнняў такіх дагавораў: абарона правоў чалавека не з'яўляецца чыімсьці эксклюзіўным (прыватным) правам ці абавязкам, гэта агульная справа ўсіх дзяржаў, што далучыліся. Гэта значыць, любы з удзельнікаў пагаднення мае поўнае права актыўна ўмешвацца ва ўнутраныя справы іншага ў выпадку парушэння ўстаноўленых дамоўленасцяў. Тут дзейнічае просты і зразумелы прынцып: абарона правоў чалавека не ведае межаў.

Пакольки падпісанне падобных міжнародных дагавораў — справа добраахвотная, то кожны падпісант у любы час можа дэзавіраваць (зняць, адмяніць) свой подпіс і спыніць удзел у дагаворы, выйсці з яго. Толькі пасля гэтага ён атрымлівае законную падставу папракаць кагосьці ва ўсемагчымых "умяшаннях", "двайных стандартах" і іншых замахах на сваё суверэннае права разумець правы чалавека так, як лічыць патрэбным гэтая дзяржава і яго кіраўнікі.

На першы погляд, справа гэтая простая, асаблівых намаганняў і розуму не патрабуе: паслаў усіх... і рабі ў сваёй краіне, што пажадаеш. Аднак загвоздка ў тым, што страты ад такога "рашучага" кроку нязмерна перавышаюць выгады. Перад дзяржавай-адступніцай адразу ж зачыняюцца дзверы ва ўсе "прыстойныя дамы" (цывілізаваныя краіны). А там, акрамя устойлівых дэмакратычных парадкаў, ёсць яшчэ і квітнеючая эканоміка з такімі, напрыклад, цудоўнымі рэчамі, як навейшыя тэхналогіі, вялізныя фінансавыя рэсурсы, валютадавальныя рынкі збыту, вельмі далёкія ад першабытнай мадэлі менавога (бартэрнага) гандлю.

Стары прынцып: хочаш жыць, умей круціцца — дзейнічае працяг... працяражальна нават на тых, хто хацеў бы "ісці сваёй дарогай", але дарогу гэтую пракладваць за кошт іншых, гэта значыць, тых, каму пры гэтым недазвалянна "умешвацца". Маўляў, не трэба парад, лепш дапамажыце матэрыяльна.

Нешта падобнае мы і назіраем у сваёй краіне ў апошнія гады. І такое падрабязнае ўступленне ў тэму зусім не выпадковае, таму што мы стаім на парозе падзей, якія могуць стаць для Беларусі лёсавызначальнымі: гэтай восенню павінны адбыцца парламенцкія выбары. Мільёны грамадзян пойдуць (ці не пойдуць) галасаваць "за" або "супраць" тых, каму давядзецца ў наступныя чатыры гады займаць крэслы ў Авальнай зале і, у пэўнай ступені, мець некаторыя адносіны да вырашэння лёсаў грамадзян гэтай краіны.

Калявыбарныя размовы пачаліся ў нас даўно — з другой паловы мінулага года. Цяпер дыскусіі на гэтую тэму прымаюць усё больш востры характар. Асноўная прычына напружанасці — трывалае нежаданне цяперашняй улады пайсці на рэфармаванне выбарчага заканадаўства ў рэчышчы агульнапрынятых дэмакратычных прынцыпаў. Гэта, калі гаварыць аб праблеме наогул. Іншых, так бы мовіць, дэталяў, якія спадарожнічаюць выбарчаму працэсу, вялікае мноства, і цікаўны чытач, напэўна, ужо у курсе справы. Бліжэй да выбараў тэма гэтая будзе гучаць усё часцей. Спынімся на адным з яе аспектаў, у прыватнасці, на міжнародным назіранні за выбарамі.

Выбары — святкаванне правоў чалавека

Менавіта так дэмакратычны Захад вызначае гэтую важнейшую ў жыцці грамадства і дзяржавы падзею. Камусьці гэтае азначэнне можа здацца залішне рамантычным, хтосьці назаве яго проста наіўным. А калі прыгадаць нядаўнія выбарныя змаганні ў суседняй Расіі, то пра нейкае "святкаванне" наогул смешна гаварыць. Хаця, як вядома, ніводнае сапраўднае свята не абыходзіцца без ладнай бойкі.

Калі ж гаварыць сур'ёзна і непрадузята, то, зразумела ж, выбары — гэта святкаванне правоў чалавека. На крайні выпадак, яны павінны быць такія. І таму маюць патрэбу ў дапамозе, калі хочаце, нават у абароне ад тых, хто імкнецца гэтую важнейшую грамадска-дзяржаўную падзею перапатварыць у інтрыгу і мець максімальную для сябе карысць. Па прынцыпе "мэта апраўдвае сродкі".

Функцыя дапамогі і абароны выбараў ускладаецца на назіральнікаў. Сам працэс здзяйсняецца як унутранымі, так і знешнімі (міжнароднымі) назіральнікамі. Роля апошніх асабліва важная для дзяржавы, якое жадае "не ударить в грязь лицом" у вачах сусветнай грамадскасці і паказаць праз выбары сваё імкненне рухацца па шляху дэмакратычных рэформаў.

Беларусь вельмі хоча ўвайсці ў "Агульны Еўрапейскі дом". Еўрапейскія "домаўладальнікі" не супраць. Але папярэджваюць: майце на ўвазе, у нас у доме ўласны парадак...

Час выбараў — гэта час іспытаў, экзаменацыйная сесія для грамадства і дзяржавы па прадмеце/прадметазнаўстве: дэмакратыя.

Еўропа можа прысылаць сваіх экзаменатараў, калі экзаменуемы згодны і выканаць шэраг папярэдніх умоў.

Экзаменуемы, гэта значыць, беларуская дзяржаўныя структуры, згодны прыняць пасланцоў Еўропы. Больш за тое, яны вельмі жадаюць візіту міжнародных назіральнікаў і іх удзелу ў запланаваным і дастаткова добра падрыхтаваным мерапрыемстве. І на тое ёсць прычыны: сам факт удзелу такіх назіральнікаў — не менш як палова гарантыі таго, што выбары будуць прызнаныя адбыўшыміся.

Але ёсць другі, прыкры бок: папярэднія ўмовы...

Што такое БДІПЧ і як з ім змагацца?

У агульнай сістэме Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе (АБСЕ) ёсць вельмі важнае структурнае падраздзяленне — Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека (БДІПЧ). Бюро адказвае за пераадольванне ў жыццё правоў чалавека, дэмакратыі і расшырэнне вяршэнства закона ва ўсім рэгіёне АБСЕ. Мы ўваходзім у гэты рэгіён і, як паўнапраўны (пакуль) член арганізацыі, поўнасцю падзяляем, падтрымліваем і абавязаныя выконваць усе статутныя патрабаванні АБСЕ.

Цэнтрам па пытаннях, звязаным з выбарамі, з'яўляецца Аддзел па выбарах БДІПЧ. Ён надзелены значнымі паўнамоцтвамі. У прыватнасці, акрамя самой арганізацыі і правядзення назірання за выбарамі, аддзел дапамагае ў арганізацыі экспертыз па выбарчым і іншым, звязаным з імі, заканадаўстве, у выкананні рэкамендацый, што з'яўляюцца вынікам назірання за выбарчым працэсам. Скажам, Аддзел уважліва вывучыў выныкі назірання за рэферэндумам, які прайшоў у нас у лістападзе 1996 года, і парэкамендаваў не прызнаваць яго вынікі ў тым фармаце, у якім хацелася б аўтарам гэтага мерапрыемства. Што з гэтага атрымалася, агульнавядома. Дарэчы, штаб-кватэра бюро размешчаная зусім побач — у Варшаве. Асноўвай яго дзейнасці з'яўляецца Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека, прынятая Генеральнай асамблеяй ААН у 1948 годзе. Усе назіральнікі, незалежна ад іх нацыянальнай палітычнай сістэмы і сістэмы выбараў, у ходзе назірання аб'яднаныя Усеагульнай дэкларацыяй, у артыкуле 21 якой дакладна агаворана:

1. Кожны чалавек мае права браць удзел у кіраванні сваёй краінай непасрэдна або пры дапамозе свабодна выбраных прадстаўнікоў. (Гэтае палажэнне ў падобнай рэдакцыі перанесена і ў "абедзве" канстытуцыі нашай краіны).

2. Воля народа павінна з'яўляцца асновай улады ўрада; гэтая воля павінна знаходзіць сабе выяўленне ў перыядычных і нефальсіфікаваных выбарах...

Зыходзячы з гэтага, АБСЕ лічыць, што назіранне за выбарамі — гэта эфектыўная і бясцэнная паслуга, якую дзяржавы—удзельніцы АБСЕ забяспечваюць для прасоўвання і ўзмацнення дэмакратычнага праўлення. У выніку назіральнікаў просяць ацаніць выбары ў адпаведнасці з абавязацельствамі па АБСЕ. Што тычыцца выбараў, гэтыя абавязацельствы павінны быць адлюстраваны ў сістэме законаў краіны, уключаючы канстытуцыю, а таксама закон аб выбарах, закон аб правядзенні палітычных партый у ходзе выбараў (такога ў нас наогул няма ў якасці асобнага), закон аб сродках масавай інфармацыі (гэты ёсць, але ўжо парадкам "дапоўнены і выпраўлены" далёка не ў бок дэмакратычных пасланленняў), не забытыя крымінальнае заканадаўства і правілы правядзення выбарчага працэсу.

АБСЕ лічыць, што значныя змяненні ў заканадаўчай сістэме, якія паўтараюцца ад выбараў да выбараў, могуць ствараць атмасферу нестабільнасці і непрадказальнасці сярод удзельнікаў выбараў і, у першую чаргу, сярод палітычных партый. Натуральна, гэта тычыцца змяненняў у горшы бок.

Еўрапейцы, што і зразумела, надаюць першараднае значэнне палітычным партыям. Нашы цяперашнія заканатворцы таксама гэта заклапочаныя: як бы гэта зрабіць так, каб вагу палітычных партый, і апазіцыйных асабліва, давесці да чыста сімвалічнай. І пакуль што яны ў гэтым маюць поспех. Вось толькі чым усё гэта скончыцца? Далёка не выпадкова ў правілах АБСЕ дакладна і адназначна агаворана: "БДІПЧ не схіленае назіраць за выбарамі, у якіх абавязацельствы АБСЕ не адлюстраваны ў існуючым заканадаўстве і правілах".

У сувязі з гэтым не лішнім будзе нагадаць, што службы АБСЕ ўжо правялі экспертызы нашага новага выбарчага кодэкса, вынікам чаго з'явілася заключэнне аб неадпаведнасці гэтага закона дэмакратычным прынцыпам арганізацыі і правядзення выбараў. Так што вось гэта — "БДІПЧ не схіленае..." — пакуль што навальнічнай хмарай працягнае навісаць над арганізатарамі і рэжысёрамі планавага Усенароднага мерапрыемства.

Зрэшты, нават калі і мі пашчасліўціцца заманіць назіральнікаў на нашу суверэнную тэрыторыю пры дапамозе шматлікіх абяцанняў "усё выправіць і прывесці ў адпаведнасць", то і на гэты выпадак АБСЕ папярэджвае: "БДІПЧ не згоднае з такім пунктам погляду, што простая прысутнасць назіральніка забяспечвае легітымнасць выбарчага працэсу. Меркаванне пра выбары ствараецца на аснове метадалогіі назірання і наступных заключэнняў".

Для ілюстрацыі дазволю сабе невялікі ўспамін з нашай навейшай гісторыі. Калі пасля пераможнага для ўлады "рэферэндума-96" у прагрэсіўных дэмакратычных колах панаваў смутак і ўсе з цікім жахам чакалі заключэння групы АБСЕ/БДІПЧ, у адной са сваіх публікацый таго часу я дазволіў сабе аптымістычна заўважыць, што у моцных еўрапейскіх юрыстаў вушы абсалютна не прыстасаваныя да навешвання на іх "лапши". І аказаўся правы. Смею і цяпер сцвярджаць: усе тыя манеўраванні вакол выбарчай тэматыкі ва ўсім яе аб'ёме і разнастайнасці, да якіх прыбягаюць (і будуць яшчэ прыбягаць) арганізатары выбараў, не прынясуць ім жаданых вынікаў. Прычына ранейшая,грабі ўсё тыя ж: "заксацынелыя" у сваім дэмакратычным светапоглядзе, народжаныя і выхаваныя ў асяроддзі, дзе неабходнасць дзейнічаць па ўстаўляваных правілах (законах) не проста прывычка, а генетычная патрэбнасць, гэтыя людзі, калі ім давядзецца так ці інакш назіраць за нашымі выбарамі і рабіць заключэнне пра іх неадпаведнасць стандартам дэмакратыі, не ўспрымуць ніякіх заклінанняў на тэму "асаблівасцяў беларускага пераходнага перыяду", "мэтазгоднасці бягучага моманту" і да т. п.

Вядома, можна, як заклікаў з блакітнага экрана адзін адстаўны праваахоўнік, не тое што плюнуць на ўсё гэта, але проста адмовіцца ад еўрапейскіх пасрэднікаў. Так, яны не будуць мець да нас ніякіх прэтэнзій і ўмешвацца ў нашы ўнутраныя справы не стануць. Пасля чаго мы будзем мець тое, што маем. Таму што "змагацца" з БДІПЧ — справа не толькі марная, але і стратная.

... Калі які-небудзь праваапарушальнік наракае на тое, што не ведае, пра што яму гаварыць, яму звычайна раюць: гавары праўду.

Скажам праўду самі сабе: сёння мы яшчэ не падрыхтаваны да таго, каб прыняць бескарысную дапамогу ад людзей і дзяржаў, якія намнога абагналі нас у сваім дэмакратычным развіцці. Прамым вынікам, дарэчы, з'яўляецца і высокі ўзровень эканамічнага дабрабыту грамадства. Пакуль што ў іх гатоўнасці дапамагаць нам мы бачым толькі "умяшанне ў нашы ўнутраныя справы" і іншыя каварныя інтрыгі іншаземцаў. Гэта — класічны прыклад "фелахскай" псіхалогіі першабытнага селяніна—уласніка, які бачыць вакол сябе толькі ворагаў, што прэтэндуюць на яго "дабро" і жыццёвую прастору.

І ўсё ж, жадаем мы таго ці не жадаем, а назіраць за намі будуць. Як добразычлівы ўрач назірае за выздараўленнем цяжка і даўно хворага пацыента. Шкада толькі, што гэты працэс будзе праходзіць праз халодную шчыліну ўзведзенай з нашага боку жалезнай заслоны.

Георгій ЛІСОЎСКІ, публіцыст.

■ МЕРКАВАННЕ

Мікалая Крывавага зрабілі святым

Фота з архіва "Н".

Мікалай Другі, празваны ў народзе Крывавым.

Архіерэйскі сабор Рускай Праваслаўнай царквы ў аўторак прыняў рашэнне аб кананізацыі — прылічэнні да ліку святых — апошняга расійскага імператара Мікалая Другога (1868 – 1918). Чалавек, вінаваты ў масавых расстрэлах у Пецярбурзе, на Лене, тысячах ахвяраў японскай войны, становіцца святым-пакутнікам. Гісторыкі згадваюць, што падчас Першай сусветнай вайны генералам даводзілася выконваць абсурдныя загады цара: каб вызваліць да вясны памесце аднаго з прыбліжаных Грышкі Распуціна, у нашым рэгіёне паблізу Нарачы было арганізавана наступленне. Некалькі дзесяткаў тысяч салдатаў і афіцэраў былі параненыя, наступаючы па калена ў вадзе.

Дзеля чаго царкоўным саноўнікам рабіць папулярныя сёння, але пазбаўлены адценя сумлення крок? Віной усяму — палітыка. Святошы ставяць на мэце уз'яднанне царквы з дзяржавай і афіцыйнага прызнания рэлігіі.

Нам што да гэтага? Усё б нічога, каб расійскае праваслаўе ведала сваё месца. У Расіі. Патрыярх жа разглядае Беларусь як сваю вотчыну, маючы тут намесніка-мітрапаліта, дакладна збудаваную царкоўную структуру. І калі праваслаўе будзе прызнанае у Расіі як рэлігія дзяржаўная, нікуды не дзенецца і Беларусь, са сваімі інтэграцыйнымі памкненнямі. Мікалай Крывавы у такім выпадку стане адным з афіцыйных сімвалаў і на нашай зямлі.

Урачысты акт кананізацыі царскай сям'і Рамановых адбудзецца 20 жніўня ў храме Хрыста Збавіцеля. У цырымоніі будуць удзельнічаць царкоўныя іерархі, свецкія госці. Сярод запрошаных — прэзідэнт У. Пуцін.

Мікола ГАЙДУК.

З моманту знікнення нашага калегі Зміцера Завадскага мінула 42 дні

■ ПЕРШАЯ ЛІГА

Не хапіла майстэрства

15.08 Маладзечна – Рагачоў 0:0

Галоўны арбітр – Віктар Мацюшаў (Мінск).

Склад: Рубацкі, Рагуновіч, Бычкоўскі, Сысой, Крывіцкі, Дараховіч (Багайчук, 82), Вільтоўскі (Лявончык, 67), Тартоўскі, Міхалёў, Шаўроў (Лукін, 59), Сідарэнка.

Папярэджанні: Рагуновіч, Дараховіч.

Пасляматчавы каментарый другога трэнера ФК "Маладзечна" **Андрэя Шалімы**.

– Гульня праходзіла з нашай перавагай. У першым тайме двойчы мог забіць **Сідарэнка**, а пасля перапынку **Лявончык** і **Лукін** павінны былі вывесці "Маладзечна" наперад. Руслан, наогул, меў некалькі "вернякоў".

Нам не хапіла майстэрства для перамогі. Стварылі шмат галявых момантаў, але не рэалізавалі ніводнага з іх. Добра, што сапернікі не мелі супраць нас сур'ёзных аргументаў...

Хімік – Тарпеда 2:1, Вейна–Днепр – Керамік 1:7, ЗЛіН – Нёман 0:1, Орша – Граніт 0:1, Трактар – Лунінец 0:2, Свіслач–Дах – Дынама–Юні 4:1, Палессе – Зорка-ВА-БДУ 0:1.

Лунінец	37
Маладзечна	37
Граніт	34
Тарпеда	34
Свіслач–Дах	32
Керамік	30
Нёман	28
Орша	25
Рагачоў	22
Зорка-ВА-БДУ	22
Дынама–Юні	20
ЗЛіН	20
Трактар	18
Хімік	15
Вейна–Днепр	5
Палессе	1

Бамбардзіры: Курыловіч (Керамік), Таран (Тарпеда) – па 10.

Юлія ВАНСЛАЎ.

■ АНАЛІЗ

Патрэбна выявіць прычыны няўдач

МАЛАДЗЕЧНА. Мясцовы ФК у пачатку другога круга толькі засмучае сваіх балельшчыкаў. Пасля паражэння ад асноўнага канкурэнта ў барацьбе за выхад у вышэйшую лігу "Лунінца" паследавала нічыя з "Рагачовам".

Хто мог такое прадказаць маладзечанцам падчас міжкругавой паўзы? Каманда ў трэніровачным матчы перамагла лідэра вышэйшай лігі – мазырскую "Славію". Няўжо ў той сустрэчы футбалісты "Маладзечна" страцілі ўсе свае сілы? У такім выпадку, пра "вышэйшы свет" ім марыць ранавата: акрамя "Славіі", там ёсць моцныя БАТЭ, мінскае "Дынама", "Гомель". А гульні з камандамі "Тарпеда", "Днепр–Трансмаш", "Белшына" і "Нёман–Белкард" прагулкай таксама не падаліся б. Але, магчыма, у няўдалага старту ФК "Маладзечна" у другім крузе ёсць іншыя прычыны. Ад таго, як хутка іх змогуць выявіць "Румбуціс і кампанія", залежыць далейшы лёс каманды. Між іншым, лунінчане ўжо маюць аднолькавую з маладзечанцамі колькасць ачкоў. А барацьба за першы радок у выніковай турнірнай табліцы яшчэ толькі пачынаецца.

Юлія ВАНСЛАЎ.

На гэтым тыдні гуляюць

19.08 Дынама–Юні (Мінск) – Маладзечна
У першым крузе 3:0 (Турчыновіч, Азаронак, Міхалёў) дома.
19.08 Смаргонь – Лакаматыў (Віцебск), пачатак а 16-й гадзіне
+2=3-0 7-3. У першым крузе 2:2 (Шагойка, Карабінскі) на выездзе.
Забудова – Верас (Нясвіж), пачатак а 17-й гадзіне
+2=0-3 4-5. У першым крузе 1:2 (Татун) на выездзе.

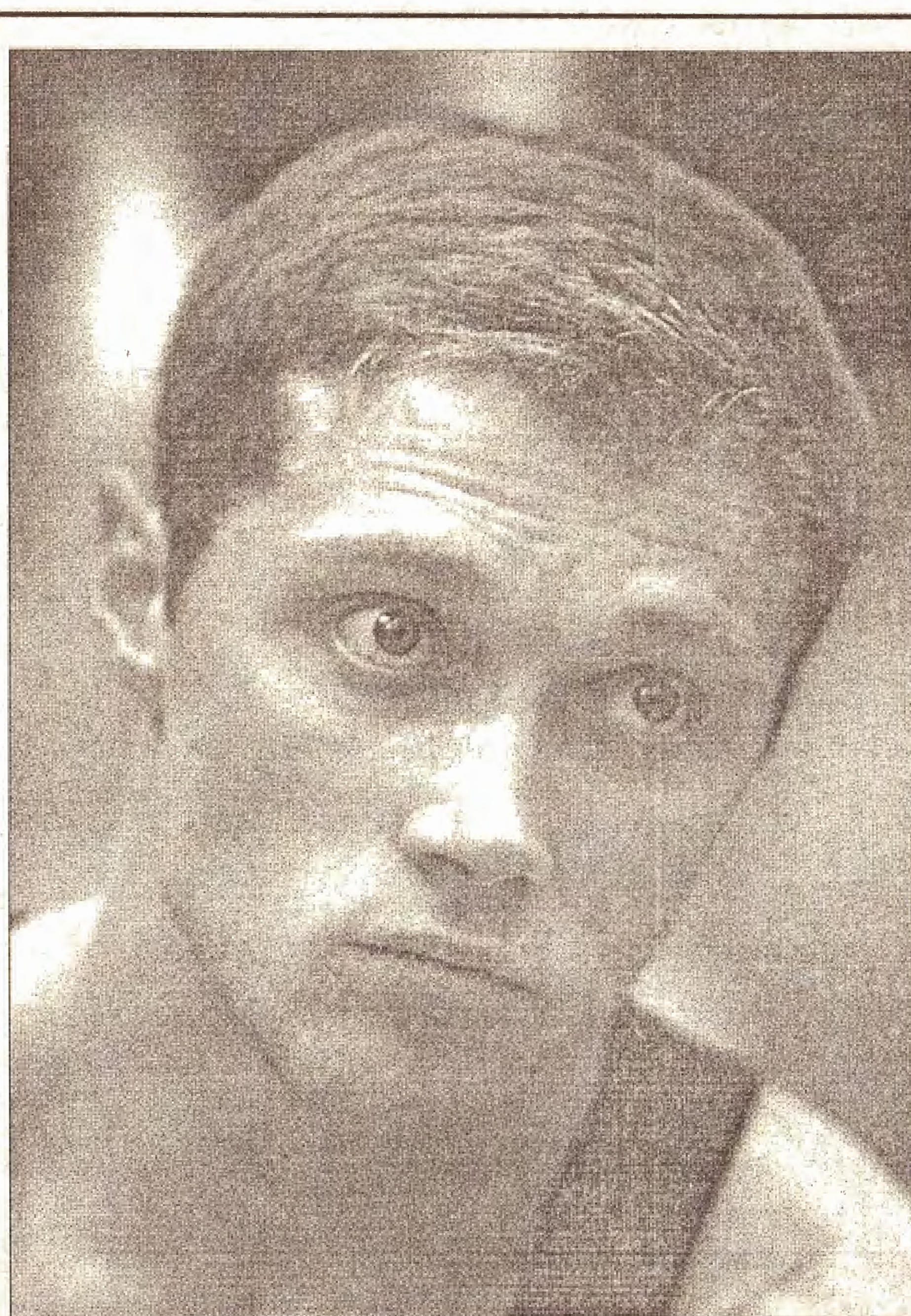

Фота REX/PhotoMedia

Іван Іванкоў, член алімпійскай зборнай, падчас адкрытага Кубка Беларусі па спартыўнай гімнастыцы. Мінск, 9 жніўня 2000 года.

■ ЭКСКЛЮЗІЎ

Іванкоў прыедзе ў Маладзечна?

Іван Іванкоў, зорка беларускай спартыўнай гімнастыкі, даў па тэлефоне кароткае інтэрв'ю нашаму карэспандэнту **Юліі Ванслаў**. Спартсмен мае ўсе шанцы прывезці залаты медаль (магчыма, не адзін) з Алімпіяды, якая пройдзе ў Сіднеі ў верасні.

Знакаміты гімнаст жыў некаторы час у Маладзечне, але пра гэты горад нічога не памятае. Бо яму тады было толькі два гады.

– І вы не наведваліся больш у Маладзечна?

– Наведваўся, але цяпер на гэта няма часу.

– А пасля Алімпіяды прыедзеце?

– Тады мне, мусіць, давядзецца пабываць ва ўсіх гарадах Беларусі.

– Няхай Маладзечна будзе на першым месцы сярод іх. Чакаем у госці.

– Дзякуй за запрашэнне. Магчыма, скарыстаюся пасля Алімпійскіх гульняў.

Табло

■ ДРУГАЯ ЛІГА

12.08 Смаргонь – Арбіта (Мінск) 5:1

Склад: Пясецкі, Іваноў, Шагойка, Курак (Якубіцкі, 7), Юркевіч, А. Канапелька (Максіменка, 61), Дукса (Карабінскі, 70), Чарнуха (Апяцёнак, 86), Дзігілевіч (Шаблінскі, 82), Селіванаў, Відук.

Галы: Відук (10), Дзігілевіч (22, 60), Селіванаў (37), Шаблінскі (84); 11.

12.08 РШВСМ–Алімпія (Мінск) – Забудова 1:5

Склад: Мароз, Касцюкевіч, Татун (Рыгаровіч, 71), Гулевіч, Відрук, 81), Івашкевіч, Лявончык, Тартоўскі (Дз. Мятліцкі, 64), Млечка, Дараховіч (Антановіч, 67), Казяк, Макрыцкі (Чарнель, 77).

Галы: Макрыцкі (16), Гулевіч (27–пен., 50), Млечка (38), Лявончык (62); 86.

Лакаматыў – Верас 2:1, Азерцы – Акадэм–Славія 0:0. Дынама-2 – РВАР 0:3, Старыя Дарогі – Дарыда 1:0.

Дарыда	33
Лакаматыў	29
РШВСМ–Алімпія	28
Азерцы	27
Акадэм–Славія	26
Верас	23
Смаргонь	23
Старыя Дарогі	20
Дынама–2	19
РВАР	18
Забудова	12
Арбіта	12

Юлія ВАНСЛАЎ.

■ ВЕЛАСПОРТ

МАЛАДЗЕЧНА. Шосты этап Кубка РБ і адкрытае першынство Мінскай вобласці па веласпорце. Тры ўзроставыя групы (1982–1983 г. н., 1984–1985 г. н., 1986–1987 г. н.). Маладзечанкі **Святлана Лебедзева** (1986 г. н., вучаніца СШ №5) і **Юлія Норка** (1983 г. н.) выйгралі індывідуальныя гонкі на 15 кіламетраў з раздзельным стартам у сваіх групах.

Юлія ВАНСЛАЎ.

■ АМАТАРСКІ ФУТБОЛ

МАЛАДЗЕЧНА. Працягваецца чэмпіянат горада. ЗМК (17 ачкоў), Кірмаш (16), Лакаматыў (15). Лепшыя бамбардзіры пакуль **Сяргей Півавар** (ЗМК) і **Уладзімір Галубко** (Лакаматыў) – па 9 мячоў.

Юлія ВАНСЛАЎ.

МЯДЗЕЛ. У Кубку раёна па футболе ўдзельнічала 5 каманд. Фінал: жыллёва–камунальная гаспадарка (Мядзел) – птушкафабрыка "Зара камунізму" (Выгалавічы) 2:2. Па пенальці перамаглі камунальнікі.

Алесь ВЫСОЦКІ.

■ ДЗІЦЯЧЫ ФУТБОЛ

АШМЯНЫ. Раённыя спаборніцтвы "Скураны мяч" праходзілі ў дзвюх узроставых групах: 11–12 і 13–14 год. 3 7 каманд адна прадстаўляла Баруны, астатнія былі з Ашмянаў.

У абедзвюх групах перамаглі футбалісты з Ашмянскай СШ №2. Абласныя спаборніцтвы: малодшыя – 2–5 верасня ў Смаргоні, старэйшыя – 16 верасня ў Слоніме.

Юрый КАРПІЦКІ.

«Бронзавыя» хочуць стаць «залатымі»

МАЛАДЗЕЧНА. Міні–футбольны "Металург" пачаў падрыхтоўку да новага сезона (старт чэмпіянату ў кастрычніку). На першых трэніроўках галоўны трэнер Сяргей Сафонаў асаблівую ўвагу надае развіццю вынослівасці ў футбалістаў. Яго памочнікам цяпер з'яўляецца Віталь Казяк, а Канстанцін Харламаў стаў начальнікам каманды. Задачы ставяцца максімальныя – выйграць чэмпіянат і заваяваць Кубак.

Мінулагодні "бронзавы" склад амаль увесь захаваны. Толькі Дзмітрый Мацюк можа пакінуць каманду: барацьбу за яго вядуць, акрамя "Металурга", "Сімург" і "Хемікс" (чэмпіён фан–лігі цяпер будзе гуляць у чэмпіянаце па міні–футболе). Ёсць у маладзечанскай камандзе і навабранцы: **Мікалай Татун** (1980 г. н.), **Максім Грабёнак** (1980), **Дзмітрый Агейчык** (1981) і 27–гадовы **Сяргей Кузняцоў**, які гуляў у фут–зал за маскоўскі "Спартак". Паступова набірае аптымальную форму **Аляксандр Снітко**, які працуе амаль увесь мінулы сезон з–за траўмы.

Што тычыцца фінансавання, па–ранейшым, галоўным спонсарам "Металурга" з'яўляецца сумеснае беларуска–расійскае прадпрыемства "Северхимснаб". Маладзечанскі гарвыканкам забяспечыць каманду транспартам, а футбалістам прадаставіць жыллё. Вырашаецца пытанне пра арэнду залы ЗМК (у мінулым сезоне за яе плацілі немалыя грошы).

Юлія ВАНСЛАЎ.

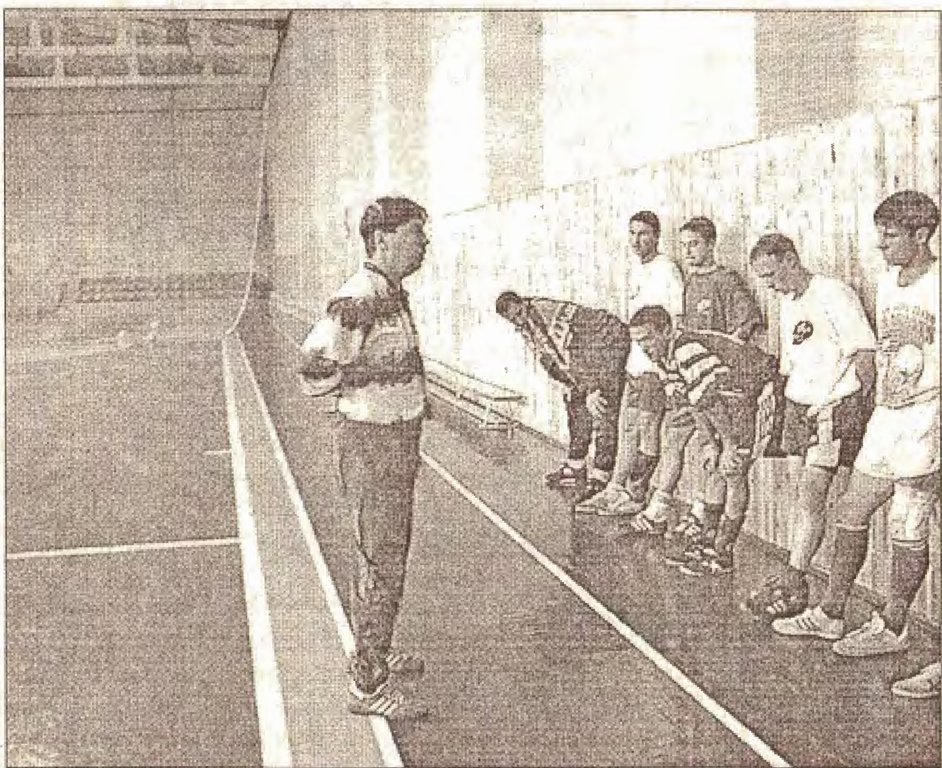

Фота Юліі Ванслаў

Сяргей Сафонаў дае ўстаноўку на трэніроўку.

■ ШКОЛА ЖЫЦЦЯ

Падзяліцца з чытачамі "РГ" сваімі жыццёвымі хітрасцямі абавязаны кожны з вас.

Вакзальныя хітрасці

Сёння працягнем размову пра некаторыя аспекты бяспекі ў паўсядзённым жыцці. Калі вы яшчэ толькі збіраецеся з'ехаць у падарожжа, то наступная гаворка не будзе залішняй для вас. Зрэшты, спатрэбіцца наступныя парады і на наступныя гады.

Такім чынам, вы рушыце ў падарожжа (у адпачынак, на курорт, у вёску да цешчы...), высабралі рэчы, вы ўжо на вакзале.

Пасажыр, калі не хоча сядзець на вакзале ў чаканні свайго цягніка (у кампаніі чамаданаў і ўсемагчымых скрутказў), звычайна вырашае скарыстаць паслугі аўтаматычнай камеры захоўвання. Абвешаны тымі самымі чамаданамі, ён накульбае ўздоўж металічных скрынак у пошуках свабоднай ячэйкі. Знаходзіць, упіхвае ў яе нетры багаж, азіраецца (упс, ніхто не бачыць?!) і набірае код.

У гэты пікавы момант да яго падлятае знямоглы грамадзянін з вялізнай сумкай і слёзна просіць... не займаць ячэйку. Справа ў тым, кажа ён, што яна яму надта патрэбная. Менавіта гэтая, пад гэтым нумарам. Яе яны з жонкай занялі ад раніцы, а чатыры хвіліны таму ячэйку давялося ўскрываць, каб забраць з сумкі пашпарт. Цяпер грамадзянін мусіць паставіць сумку на месца, таму што забірацъ яе прыйдзе жонка. А вось яе, у сілу нейкіх абставінаў, ён не зможа ўбачыць і папярэдзіць.

Пасля такой прамовы грамадзянін энергічна дапамагае выгрузіць з ячэйкі рэчы і тут жа, не тоячыся, набірае на ўнутраным баку дзверцаў новы код. Наш пасажыр глытае апошнюю порцыю прабачэнняў, падхопліва свой багаж і рушыць на пошукі яшчэ адной свабоднай ячэйкі.

Неўзабаве знаходзіць, ізноў аглядае наваколле пракурорскім позіркам – нідзе нікога. Нават той грамадзянін з сумкай застаўся недзе за паваротам. Пасажыр заспакоена хавае рэчы ў ячэйку і набірае... той самы код. Бо адзін код, ды яшчэ на працягу некалькіх хвілін, запомніць прасцей. Дзверцы зачыняюцца, пасажыр піша на паперку нумар ячэйкі і ідзе піць піва.

Вяртацца за рэчамі сэнсу не мае. Іх усё адно не будзе, бо другі махляр, які працуе на пару з першым, нумар ячэйкі "засек" (прайшоўся па праходзе за некалькі секунд да пасажыра і запомніў нумары свабодных ячэек; звычайна іх шмат не бывае). А першы запомніў ваш код.

Усё. Затое ў падарожжа вы паедзеце з незанятымі рукамі. Калі наогул будзе жаданне ехаць куды-небудзь.

Лявон ІНЕТНЫ.

■ ЯК ЗВАРЫШ, ТАК І З'ЯСІ

Кашка з баклажанаў

1 кг баклажанаў, 2 цыбуліны, 2 зубкі часнаку, 100 г памідораў, 2 вял. лыжкі алею, 1 вял. лыжка здробненай зеляніны, соль, перац.

Баклажаны спячы ў духоўцы, зняць з іх скурку. Мякаць расцерці драўлянай (не металічнай) лыжкай, дадаць дробна пасечаную цыбулю, нарэзаную маленькімі кубікамі мякаць памідораў. Заправіць алеем, соллю, перцам, здробненай зелянінай кропу і пятрушкі, усё добра перамяшаць. Перад тым, як падаць на стол, пакласці ў кашку здробнены часнок.

Салажэнікі яблычныя

1,5 шклянкі мукі, 1 шклянка вяршкоў, 1 шклянка цукру, 2 яйкі, 200 г масла (маргарыну), 2 мал. лыжкі сухой лімоннай цэдры (або цэдра з аднаго лімона).

Вяршкі, расцертае з цукрам масла, жаўткі, здробненую лімонную цэдру добра перамяшаць, усыпаць муку і замясіць рэдкае цеста для блінцоў. Перад самай выпечкай увесці ў яго невялікую

колькасць узбітых бялкоў. Выпечы 4 аднолькавыя блінцы. Ачышчаныя ад скуркі і асяродка яблыкі дробна нарэзаць, насыпаць цукрам, дадаць масла і патушыць да мяккасці. Гэтымі яблыкамі начыніць блінцы. Пакласці па дзве трубачкі на скавараду (адна на адну, заліць узбітымі бялкамі і запячы ў духоўцы.

■ ХАВАЙСЯ Ў БУЛЬБУ

А вы гаворыце: «Жаночая логіка...»

У майго былога аднакласніка, што цяпер жыве ў Маскве, ёсць знаёмы, які працуе ў нейкай дарагой краме. Ці салоне. Здаецца, Gucci. Ды гэта і не так важна. А вось і гісторыя.

Прыходзіць да іх аднаго разу парачка – мужык з "новых рускіх" і адпаведная жонка. Жанчына выбірае шыкоўную сукенку, каля паўтары тысячы долараў, мужык "без базару" плаціць.

На наступны дзень прыходзіць тая самая жанчына, але з каханкам. Выбірае дакладна такую самую сукенку, затым самыя паўтары тысячы і гэты мужык так сама "без базару" плаціць.

На трэці дзень гэтая кабета прыходзіць ужо адна, здае адну сукенку назад. І атрымлівае $1500 на рукі. Без усякага там "падаходнага". Някепскі прыварак да пенсіі, ці не так? Тут вам адразу і "абнаўляванне" і "адмыванне" грошай.

А вы гаворыце: "Жаночая логіка, жаночая логіка..."

Сямён РАБІНОВІЧ.

■ ПРОСТА АНЕКДОТ

З армейскага ліста:

"Мамуля, я сам папрасіўся служыць на флоце. Мне вельмі падабаліся чысціня і парадак, што падтрымліваюцца на караблях. Цяпер я зразумеў, хто падтрымлівае гэтыя чысціню і парадак..."

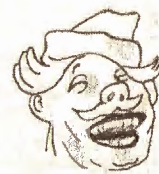

ВІНШАВАНКІ

Паважаны **Мікалай Мікалаевіч Бондар**, віншуем з днём нараджэння! Жадаем здароўя, шчасця, поспехаў у асабістым і сямейным жыцці. Твае сябры.

Віншуем з днём нараджэння **Зою Уладзіміраўну Бязручку**! Жадаем шчасця, здароўя і дабрабыту. Дзеці і пляменнік Вова.

Віншуем **Алену Курыльчык** з днём нараджэння! Жадаем здароўя, кахання, шчасця, поспехаў у працы. Сяброўкі.

Віншую **Віталіка Роўду** з днём нараджэння! Жадаю ўсяго самага найлепшага. Дзіма з Вілейкі.

Віншую бабулю **Людмілу Іванаўну Баранаву** з днём нараджэння! Жадаю шчасця, здароўя, поспехаў, дабрабыту. Унук Сяргей.

Дарагая **Лілія Рыгораўна**! Сардэчна віншуем з днём нараджэння! Жадаем моцнага здароўя, цудоўнага настрою і ўсяго добрага. Сястра, пляменнік, дачка і ўнучачка.

Віншуем **Сяргея Рудзянкова** з днём нараджэння! Жадаем шчасця, здароўя, даўгалецця, сямейнага дабрабыту. Твае жонка, дачка.

ЗНАЁМСТВЫ

Пазнаёмлюся з жанчынай, якая нарадзілася пад знакам Дзевы, Скарпіёна ў год Авечкі, Сабакі. Пра сябе, не п'ю, жыллём забяспечаны. Да запатрабавання, Маладзечна-6, п/п МС 0591955.

Мужчына 25/176/76, разведзены, без шк/зв., пазнаёміцца з жанчынай да 30 год. Маладзечна-3, д/з, п/вб ре №3994436.

Удава, 49/170/78, пражываю ў сельскай мясцовасці, пазнаёмлюся з мужчынам без шк/зв.. Маладзечна-4, п/п МС 0238957.

Жанчына 48/75/168, пазнаёмлюся з сур'ёзным мужчынам, з в/а, да 55 год. Маладзечна-4, п/п МС 0479150.

■ НАРОДНЫЯ ПРЫКМЕТЫ

19 жніўня – **Другі Спас, ці "яблычны"** Спас – самы вядомы і шанаўны ў народзе.
22 жніўня – апостал Мацей.
23 жніўня – **Прачыстая** (Спажа, Успенне).
Буслы кружацца высока – доўга будзе стаяць добрае надвор'е. Буслы высока ўзлятаюць – сонейка заклікаюць.

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- 3/ч да а/м Хонда-Акорд, 1988 г. в., 2.0Б. Т. у Маладзечне 61283, 54629.
- МТЗ-82УК, новы. Т. мабільны (8-0294) 775184.
- 3/ч да а/м Хонда-Сівік Шатл, 1985 г. в., 1.5Б, аўтамат КПП, ёсць усё. Т. у Маладзечне 61283, 54629.
- Аўтамабіль Авія-21F, дызель, 1988 г. в. Т. у Маладзечне 67306.
- 3/ч да а/м БМВ-320, 1982 г. в., 2.0, аўтамат-КПП. Т. у Маладзечне 61283, 54629.
- Рухавік з навясным, 2.0 карб., аўтамат- КПП да БМВ 1982-1988 г. в. Т. у Маладзечне 61283, 54629
- VW-Passat, 1987 г. в., 1.8Б. Т. у Вілейцы 54267 (увечары).
- А/м Опель-Кадэт, 1986 г. в., 1.3 м³, 3-дзверны, гаражнае захоўванне, добры стан. Т. у Вілейцы 58111.
- VW-Джэта, 1988 г. в., чырвонага колеру. Т. у Смаргоні 54212.
- ВАЗ-06, 1979 г. в., на ходу. Т. у Маладзечне 32927.
- Масквіч-2140, 1985 г. в., на ходу. Т. у Маладзечне 37420 (пасля 20^{00}).
- Форд-Сіеру, 2.3 дызель, 1986 г. в. Т. у Вілейцы 59482.
- Фольксваген-Гольф-1, 1978 г. в., 1.6Д, у добрым стане, 700 у. а. Т. у Вілейцы 66319 (з 8^{00} да 15^{00}, рабочыя дні).
- Форд, 1.6Д, па запчастках, генератар, стартэр ТНВД. Т. у Маладзечне 64792 (раб.), 69488 (дам.).
- Форд-Сіеру, 1988 г. в.; Альфа-Рамэо, 1988 г. в., у выдтным стане. Т. у Маладзечне 62008.
- Опель-Аскону, 1.6D, 1985 г. в., чырвоная, магн., добры стан. Т. у Маладзечне 77066 (раб.).
- ВАЗ-2101, 1979 г. в., 500 у. а.; ВАЗ-2101, 1971 г. в., 450 у. а., капрамонт 2000 г. Т. у Маладзечне 90535, 99552.
- А/м Опель-Рэкорд-караван, 1982 г. в. Т. у Маладзечне 90474.
- А/м BMW-3, 1980 г. в. па з/ч. Т. у Маладзечне 35801.
- Мерседэс-280Е-126, 1982 г. в., мокры асфальт, 1800 у. а. Т. у Маладзечне 70638.
- А/м Форд-Эскорт, 1986 г. в., 1,6і, 3 дзверны, 5КПП, люк. Т. у Маладзечне 77878.
- Днепр-11, новы. Т. у Маладзечне 51500.
- Аўтамабіль Мазда-323, 1986 г. в. Т. у Вілейцы 49652.
- VW-Гольф-2, 1985 г. в., дызель. Т. у Вілейцы 53579, 55020.
- А/м ГАЗ-24 на запчасткі. Т. у Вілейцы 56708.
- ВАЗ-21063, 1987 г. в., добры стан. Т. у Вілейцы 56433.
- А/м Фольксваген-Пасат, 1991 г. в., 1.9Д, універсал, тыдзень з Галандыі. Т. у Вілейцы 56103.
- Вольва-760, 2.4ТД, па з/ч. Т. у Маладзечне 60159.
- Міні-трактар Гомельскага завода, з прычэпам і ўсімі навяснымі. Т. у Маладзечне 50532.
- Форд-Сіеру, 1987 г. в., 2.0 бензін. Т. у Вілейцы 59188, 53151(увечары).
- Гольф-2, снежань 1985 г.в, ТД, 1500 у. а., торг. Т. у Вілейцы 46330.
- А/м Форд-Сіера, 1984 г. в., 1.6Б., 5-дзверны, магнітола, добры стан, 1150 у. а. Т. у Маладзечне 62546 (Жанна).
- Опель-Вектру, 1992 г. в., 1.7ТД., тэрмінова. Т. у Маладзечне 32536.
- Тэрмінова Аўдзі-100, 1984-1985 г. в., бензін, у добрым стане, 1400 у. а., торг магчымы. Звяртацца: п/а Насілава, в. Баяры, д. 49.
- ФВ-Джэта, 1985 г. в., 1.6Б., вішнёвы, 1100 у. а. Т. у Маладзечне 73753.
- ВАЗ-2105, у добрым стане, 1989 г. в., 1000 у. а., торг. Т. у Маладзечне 65112.
- Опель-Амега-Караван, 1988 г. в., 2.3Д., сігналізацыя, г/у, магнітола, мокры асфальт, добры стан, 2100 у. а. Т. у Маладзечне 99643.

Арганізацыя прапануе:
ЦЭМЕНТ, ШЫФЕР, ДЗВЕРЫ ФІЛЯНГОВЫЯ.
Тэл. у Маладзечне **64944**.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі.

КАМПЛЕКТЫ СПАДАРОЖНІКАВАГА ТБ
ад 130 у. а.
Т. у Маладзечне 70132, факс 74831.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі.

КУПЛЯЕМ
ДОШКУ НЕАБРАЗНУЮ
(25, 50 мм).
Тэл. у Маладзечне **96242**.

- Аўдзі-100, белая, 1991 г. в., 2.4Д. Т. у Маладзечне 36985.
- А/м Аўдзі-100, 1987 г. в., 2.0ТД., г/у, ц/з., сігналізацыя, эл/пакет, літ. дыскі, стэрэа. Т. у Маладзечне 52734.
- Бульбакапалка двухрадная, навясная, з дакументамі. Т. у Маладзечне 76866.
- А/м VW-пасат, 1990 г. в., 1.6ТД., 3250 у. а.; VW-пасат, 1.6ТД., 3500 у. а.; Форд-Сіера, 1991 г. в., 1.8ТД., 2500 у. а.; без прабегу па СНД. Т. у Маладзечне 33220.
- Опель-Астра-Караван, 1993 г. в., бензін. Т. у Астраўцы 25966.
- А/м Мазда-626, 1989 г. в., 2.0Д., седан. Т. у Маладзечне 66746, 65162.
- ВАЗ-2105, 1991 г. в., вішня, у ідэальным стане, 1350 у. а. Т. у Маладзечне 30506.
- Опель-Кадэт, 1985 г. в., 1.3Б., 850 у. а., торг. Т. у Маладзечне 73753.
- 3/ч да Форд-Скорпіё. Т. у Маладзечне 60420.
- Матацыкл Мінск. Т. у Маладзечне 53619.
- Аўдзі-100, 1984 г. в., добры стан, 1500 у. а. Т. у Маладзечне 63775.
- Рухавік Опель 2.3Д. Т. у Ашмянах 20320.
- ІЖ ЮП-5, каляска, або абмен. Т. у Смаргоні 22146 (раб.), 54731 (дам.).
- Фольксваген-Транспарцёр, дызель. Т. у Астраўцы 22846.
- Рэно-9, 1983 г. в., 1.4 бензін, серабрысты металік, выдатны стан. Т. у Вілейцы 52376.
- ВАЗ-21053, 1989 г. в., белы, 5КПП, капрамонт 1999 г., спойлеры, антыкрыло, 1000 у. а. Т. у Вілейцы 57423.
- Мерседес-190,1990 г. в., дызель, каробка–аўтамат, цана дагаворная. Т. у Вілейцы 53269 (з 17^{00} да 19^{00}).
- БМВ-518, 1984 г. в., тэрмінова. Т. у Вілейцы 45320 (пасля 20^{00}).
- Форд-Фіесту, 1.6 дызель, 1985 г. в. Т. у Вілейцы 58131.
- Матацыкл ЧЗ-350, выдатны стан, новую поршневую ў зборы да Ява-350. Т. у Вілейцы 52378.
- А/м Форд-Сіера, 1986 г. в., 2.3Д. Т. у Вілейцы 55120.
- Тэрмінова VW LT-28D, грузавы фургон, 1.5 т.,1985 г. в., выдатны стан. Т. у Вілейцы 56777 (7^{00}-9^{00} і 21^{00}-24^{00}).
- VW-Пасат, 1992 г. в., ці абменьваю на бус. Т. у Маладзечне 68245.
- BMW-520, 2.0 бензін, колер вішня, люк, г/у, ц/з., эл. люстэркі і антэна, 1989 г. в., нерастаможаны, цана 2400 у. а.; Фіят-Уна, 1990 г. в., 1.7 дызель, колер чорны, выдатны стан, цана 1650 у. а. Т. у Маладзечне 77911.
- ВАЗ-21011, 1979 г. в. Т. у Маладзечне 39121.
- Рухавік да ВАЗ-2103. Т. у Маладзечне 39121.
- 3/ч да ВАЗ, б/у. Т. у Маладзечне 39121.
- М/а VW-транспарцёр, 1.6Д, 1987 г. в. Т. у Маладзечне 65003.
- Г/а ПАЗ-ізатэрма, 1991 г. в., 4 т., 500 у.а Т. у Маладзечне 39517.
- 3/ч да Аўдзі-100, 1985 г. в., бензін. Т. у Маладзечне 98240.
- Літыя дыскі R14, 120 у. а.; магнітолу Blaupunkt, 45 у. а.; стартэр да Гольф-2, дызель. Т. у Маладзечне 39560, 60588.
- VW-Пола, 1982 г. в., 1.1Б, у добрым стане, нядорага. Т. у Маладзечне 53268.
- Форд-Сіеру, 1986 г.в., 2.3Д, трохдзверны, 1500 у. а. Т. у Маладзечне 25354, 25271.
- А/м Форд–Арыён, 1991 г. в., 1,8, дызель. Т. у Маладзечне 30546.
- Опель Рэкорд Караван, вішнёвы колер; крыху біты, на ходу, 400 долараў. Тэл. мабільны 8–029 4773778.
- Рухавік ад мотаблока МТЗ–05. Т. у Маладзечне 22279.

КУПЛЮ

- Прычапное да VW-Джета. Т. у Маладзечне 98103, 33275.
- ВАЗ у добрым стане да 600 у. а., пасля 1980 г. в., ці Масквіч пасля 1990 г. в. Т. у Маладзечне 73987.
- Вадзіцельскія дзверы да а/м Опель-Аскона 1983-1984 г. в., седан. Т. у Маладзечне 64509.
- А/м ІЖ-абцас пасля 1990 г. в. Т. у Маладзечне 62630.
- Кантэйнеры чыгуначныя, 20 т. Т. у Маладзечне 52462, 53823.
- Недарагую іншамарку. Т. у Вілейцы 53090.
- **ВАЗ, НЕ СТАРЭЙ ЗА 1985 г. в., ЯКІ ПАТРАБУЕ РАМОНТУ. Т. у Маладзечне 65278.**
- Кузаў ІЖ-комбі М-2125. Т. у Маладзечне 75924.

МЯНЯЮ

- М-412, 1987 г. в., на ходу, на Яву-350-638. Т. у Маладзечне 50562, Сяргей.

ПАСЛУГІ

- Вазьму ў РП за а/м (серада). Прадам Рэно-19, 1989 г. в., 1650 у. а. Т. у Маладзечне 30583.

ІНШАЕ

- Прадастаўлю інфармацыю аб продажы ГАЗ-51 + запчасткі. Т. у Смаргоні 92389.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- Дом у Смаргоні каля чыгуначнага вакзала, 70 м², участак 23 соткі, усе г/п. Т. у Смаргоні 21960 або вул. Камсамольская, 118.
- 2-павярховы цагляны жылы катэдж, 270/77,0 м², усе камунікацыі, 6 пакояў, гараж у доме, зямельны ўчастак 858 м², за 15000 у. а. Магчымы торг. Т. у Вілейцы 52774.
- Дом у в. Вішнева, Смаргонскі р-н, гаспабудовы, тэлефон. Т. у Смаргоні 97657.
- Дачны ўчастак у в. Татаршчызна, 10,5 сотак, вагон–домік 3х8. Т. у Маладзечне 33578 (пасля 19–00).
- Жалезабетонны разборны гараж. Т. у Маладзечне 50435.
- 2-пакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 55260.
- Дом у Маладзечне. Т. у Маладзечне 30529. Т. у Мінску 2419728.

Прадам 3-пакаёвую кватэру ў цэнтры Маладзечна, 5-ы паверх 9-павярховага дома, 40 м² жылой плошчы, прыватызаваная, добрая планіроўка, сігналізацыя, тэлефон, зашклёная лоджыя, паркет, філянговыя дзверы. Т. у Маладзечне 71961, 52864.

- 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы, 2-і паверх. Т. у Маладзечне 50601.
- 4-пакаёвую кватэру ў Чысці, тэрмінова, нядорага, палепшанай планіроўкі. Т. у Маладзечне 90576.
- Дом з надворнымі пабудовамі на беразе ракі Вілія, в. Шчукі, Вілейскага р-на. Т. у Маладзечне 32921 (пасля 20^{00}).
- Дачны ўчастак у Аляхновічах. Т. у Маладзечне 62008.
- Дом у Маладзечне, 7х10. Т. у Маладзечне 79187 (з 17^{00} да 21^{00}).
- Зруб 8х10 у Ашмянскім р-не, в. Казлоўшчына. Т. у Ашмянах 38711.
- Гараж у Маладзечне, каап. №18. Т. у Маладзечне 60851, 25601.
- Дом у вёсцы для пражывання. Т. у Маладзечне 60851, 25601.
- 4-пакаёвую кватэру ў п. Чысць, Маладзечанскі раён, ст. Уша, 97/62/9, 2 лоджыі зашклёныя, за 8500 у. а., або мяняю на аднапакаёвую кватэру + даплата ў п. Чысць, Маладзечне. Т. у Маладзечне 99825 (пасля 18^{00}, Ірына).
- Недабудаваны гараж у ГБК-3. Т. у Вілейцы 57101, 53515.
- Зруб 8х8. Т. у Вілейцы 53137.
- Дачу, 0,10 га, на Вілейскім вадасховішчы. Т. у Вілейцы 56927.
- 3-пакаёвую кватэру, 76/49/8,5, можна ў растэрміноўку. Т. у Вілейцы 58436.
- Дом, 11 км ад Вілейкі, пад дачу. Т. у Вілейцы 56987.
- Дом. Маладзечна, вул. Лясная-3.
- Катэдж. Т. у Смаргоні 52213.
- Дом у в. Вішнева, Смаргонскага р-на, усе г/п, тэлефон. Т. у Смаргоні 97657.
- 3-пакаёвую кватэру. Т. у Смаргоні 36639.
- Дом у в. Трапалава, участак 20 сотак, калодзеж, гас/паб. Т. у Маладзечне 60043.
- 2-пакаёвую кватэру, у цэнтры, 6200 у. а. Т. у Маладзечне 69930 (увечары).
- Недабудаваны катэдж з усімі будаўнічымі матэрыяламі. Т. у Маладзечне 90567.
- Тэрмінова дачу ў в. Краснае і матацыкл Днепр. Т. у Маладзечне 51051 (пасля 18^{00}).
- 3-пакаёвую кватэру, тэлефон, падвал. Т. у Валожыне 55556.
- Дом у Насілаве. Т. у Маладзечне 96346 (раб. да 14^{00}); 26172 (дом пасля 20^{00}).
- Дом у п. Куранец, 0,3 га., нядорага. Т. у Маладзечне 67044.
- 3-пакаёвую кватэру ў Салігорску, 2 этаж, цэнтр горада, тэлэфон. Т. у Маладзечне 50160.
- 3-пакаёвую кватэру, 71м², 2/5. Т. у Смаргоні 51273.
- Дом цагляны ў Смаргоні, аг. плошча 60.4, газ, ацяпленне, 6 сотак. Т. у Смаргоні 21731; т. у Маладзечне 68547.
- 4-пакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 58844,58691.
- Прыватны дом. Т. у Вілейцы 58844.
- 3-пакаёвую кватэру, 2 паверх. Т. у Вілейцы 55868.
- Тэрмінова 3-пакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 59315, 53606.
- Тэрмінова катэдж, добраўпарадкаваны, лазня, гараж, надворныя пабудовы, 12 сотак. Т. у Вілейцы 57553.
- Гараж у ГБК-1, 2. Т. у Вілейцы 53894, 58234, 57858.
- Дом у Вілейскім раёне, гаспабудовы, калодзеж, лазня, хлеў, сад, 40 сотак. Т. у Вілейцы 53073.
- Катэдж без унутраных работ у в. Краснае (ст. Уша), 2 пліты ПК1.2х6. Т. у Маладзечне 62928.
- Дом у в. Суцькава, Смаргонскага раёна. Т. у Мінску 2527304.

КУПЛЮ

- Дом, хутар, нядорага, або найму. Т. у Маладзечне 70365.
- Тэрмінова 2-пакаёвую кватэру ў раёне Зеніт у любым стане. Т. у Вілейцы 53343, Оля.

МЯНЯЮ

- 2-пакаёвую кватэру ў г. Енакіева Данецкай вобл., аг/пл. 41 м², 2 пав., пакоі раздз., зашклёны балкон, на 2- або аднапакаёвую кватэру ці прыватны дом у Смаргоні, Маладзечне і рэгіёне. Т. у Смаргоні 31595 (у любы час).
- 3-пакаёвую 62/40/8, 9 паверх, на аднапакаёвую + даплата. Т. у Маладзечне 51093.
- **3-ПАКАЁВУЮ КВАТЭРУ Ў БЕРАЗІНО, 47 м²,1-ы ПАВЕРХ ДВУХПАВЯРХОВАГА ЦАГЛЯНАГА ДОМА, НА КВАТЭРУ Ў ВІЛЕЙЦЫ. Т. у Вілейцы 57565, у Беразіно (01715) 55374.**
- Пакой у Мінску на кватэру ў Маладзечне. Т. у Маладзечне 51315.
- Дом у Маладзечне на дзве кватэры або прадам. Т. у Вілейцы 56634 (у рабочы час).
- 3-пакаёвую кватэру ў Балтыйску на Мінск, Маладзечна. Т. у Маладзечне 71029.
- 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы на Мінск, Маладзечна. Т. у Маладзечне 71029.
- 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы на 1-пакаёвую кватэру ў Мінску ці прадам. Т. у Мінску 700800.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **ВЯСЕЛЬНЫЯ ЎБОРЫ:** модныя, элегантныя, новыя паступленні, вэлюм у падарунак. Т. у Маладзечне 39293.
- **ВЯСЕЛЬНЫ САЛОН "РАКСАЛАНА"** прапануе вясельныя ўборы на першы і другі дзень урачыстасці, аксесуары, мужчынскія смокінгі. Нядорага. Гасцініца "Маладзечна", 1 паверх. Т. у Маладзечне 51070, 71676.
- Музычнае суправаджэнне вяселляў. Т. у Маладзечне 70532.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ СУКЕНКІ** і аксесуары, вялікі выбар, нядорага. Т. у Маладзечне 68547.
- **МІЛЫЯ НЯВЕСТЫ!** Чароўныя вясельныя ўборы толькі для вас! Пярсцёнкі на а/м. Т. у Маладзечна 64110, 26308.
- Прыгожыя вясельныя, вячэрнія ўбранні. Т. у Маладзечне 50825.
- Вясельная сукенка напракат. Т. у Маладзечне 51278.

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

- Грузаперавозкі — Беларусь, Расія. МАЗ з прычэпам, тэнтаваны, 15-20 т, 72 м³; МАЗ, самазвал. Ліц. АЕ №1-3681 МТіК ад 22.02.2000 да 21.02.2005 г. Т. у Маладзечне 90556.
- Грузаперавозкі. Бартавы МАЗ + прычэп = 16 т. Т. у Маладзечне 64155 (з 18^{00}). Ліц. АА №1-7647 МТіК ад 05.04.2000 да 04.04.2005 г.

ІНШАЕ

- **РАМОНТ ТЭЛЕВІЗАРАЎ.** Куплю няспраўную радыёапаратуру (лямпавую не куплю і не рамантую). Т. у Маладзечне 75655. Ліц. №1244 МП РБ ад 05.02.1999 да 05.02.2004 г.
- Выраб і ўстаноўка гандлёвай мэблі, вуглавых кухонных канапаў. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Прадаем ЗІЛ-130 або мяняем на будматэрыялы. Т. у Маладзечне 32573 (з 9^{00} да 17^{00}, па буднях).

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- Вокны; цэглу обальскую, сілікатную; шкло. Т. у Вілейцы 56382.
- Тры газасілікатныя панелі. Т. у Маладзечне 37686.
- Арачныя дубовыя, сасновыя, дзвярныя блокі, дрэваапрацоўчыя станкі, электраабсталяванне, УАЗ 3962, рамныя пліты. Т. у Смаргоні 36565 (з 8^{00} да 12^{00}). Падлягае абавязковай сертыфікацыі.
- Стандартныя гаражныя вароты. Т. у Маладзечне 33871.

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА

- Пральную машыну Аўрыка-100, б/у; халадзільную шафу LLIX-1. Т. у Маладзечне 70251.
- Газавую пліту, новую, Брэст. Т. у Маладзечне 65768.
- Халадзільнік Атлант 27-06, новы. Т. у Вілейцы 55899.
- Халадзільнік Мінск. Т. у Вілейцы 56987.
- Электрапліту "Лысьба", новая, ва ўпакоўцы. Т. у Маладзечне 53387.
- Каляровы тэлевізар Электрон, ампулы Контрыкат. Т. у Вілейцы 54756.

МУЗІНСТРУМЕНТЫ

- Электрапіяніна (клавішы) "Томсоник". Т. у Маладзечне 36471 (пасля 16^{00}).
- Піяніна. Т. у Маладзечне 37686.
- Флейту, Германія, 290 у. а. Т. у Маладзечне 96481.
- Дзіцячы акардэон "Крыжачок", танна. Т. у Маладзечне 75577.

МЭБЛЯ

- Секцыю дубовую новую. Т. у Маладзечне 60036, 52620.
- Мяккі куток і дзіцячы стульчык. Т. у Маладзечне 60639.
- Канапу-ложак, стол-кнігу і журнальны, тэлевізар Фатон ч/б, б/у. Т. у Маладзечне 63852.

ЖЫВЁЛА

- Кабылу. Т. у Маладзечне 33808.
- Кабылу рабочую, 6 год. Т. у Валожыне 51499, 51721.
- Кабылу 9 год, жарабя 1 год. Т. у Смаргоні 96151 (пасля 21^{00}).
- Кабылу, 4 гады, колер рыжы. Т. у Смаргоні 91729.
- Карову. Т. у Маладзечне 98678.

ІНШАЕ

- **БЛАНКІ БУХУЛІКУ, ВЯЛІКІ ВЫБАР. Т. у Смаргоні 33077, вул. Танкістаў, 8.**
- Элітны мужчынскі касцюм для ўрачыстасцяў, колер чорны, пам. 50–52, рост 184–186, 70 у. а. Т. у Маладзечне 52637.
- Новую 3-фазную зварку. Т. у Смаргоні 52718.
- Невад, даўжыня 40 м, вышыня 3м, ячэйка 10х10 або меняю на сетку фінскай пасадкі — 30-35. Т. у Маладзечне 94551.
- Ружжо ІЖ-43, 1995 г. в. Т. у Смаргоні 53117.
- Вагі электронныя, факсавы апарат, сейфы насыпныя незгаральныя. Т. у Маладзечне 39517.
- Дзіцячую каляску, б/у, вытв. Германіі, у выдатным стане, з зімнім чахлом і многімі зручнасцямі, цана 40 у. а. Т. у Маладзечне 77911.
- Прапаную матэрыял для вырабу тэнтаў: для накрывання а/м пры транспарціроўцы збожжа і інш., накрывання буртоў збожжа і інш.; для рамонту тэнтаў, рукавоў, полагаў сельгасмашын. Шырыня 1,3–1,4 м. Т. у Маладзечне 64712 (з 8–00 да 17–00). Ліц. №0033087, выд. Маладзечанскім гарвыканкомам ад 27.07.2000 г. да 27.07.2005 г.
- Камп'ютэр Pentium 100/16/1/850/230W-ATX/K+SVGA-15. Т. у Маладзечне 53777.

КУПЛЮ

- **4-ы ТОМ БЕЛАРУСКАЙ ЭНЦЫКЛАПЕДЫІ (1997 г. выдання). Т. у Маладзечне 53841, 69667.**
- Жоўцевыя камяні кароў: за 100 г — 600 у. а. Вышлю бясплатную інструкцыю. 224028, Брэст, а/с 16. Тэл. 8 (0162) 417650.
- Будматэрыялы. Т. у Маладзечне 65962.
- Саксафон. Т. у Маладзечне 65962.
- Фотаапараты, аб'ектывы, старадаўнія рэчы, рамкі, карціны і інш. Т. у Маладзечне 54087.
- Фотаапараты, аб'ектывы, люстэркі, гадзіннікі, оптыку і інш. Т. у Маладзечне 65126.
- Сена. Т. у Вілейцы 59377.
- Фотаапараты Зеніт, ФЭД, Зоркі, Масква і інш., самавары, патэфоны, ступы, фарфор і інш. старад. рэчы. Т. у Маладзечне 65542.

ЗГУБЛЕНА

- Вадзіцельскае пасведчанне на імя Гілеўскага І. Ф. і дакументы, што былі ў ім. Просьба вярнуць за ўзнагароду. Звяртацца па адрасе: Ф. Скарыны, д. 20, кв. 10 ці па т. у Маладзечне 37166.

ІНШАЕ

- Упершыню ў Смаргоні выдадзены каляровы буклет "Футбольны клуб "Смаргонь-2000", цана 200 руб. Даведкі па т. у Смаргоні 33077.

ПАТРАБУЮЦЦА

- Работа ў Маскве. Будаўнікі ўсіх спецыяльнасцяў, разнарабочыя. Т. у Маладзечне 68238 (пасля 17^{00}, акрамя суботы, нядзелі).

ШУКАЮ РАБОТУ

- Шукаю работу па рамонце халадзільнікаў. Т. у Маладзечне 76721.
- Укладка і шліфоўка драўлянай падлогі, форма аплаты любая. Т. у Маладзечне 33601.
- Вадзіцель з асабістым м/а шукае работу, можна аднаразовую. Т. у Маладзечне 39121.

Асцярожна, курачкі!

За перыяд з 11 па 16 жніўня 2000 года ў лабараторыі РЦГіЭ праведзена даследаванне 52 пробаў разнастайных харчовых прадуктаў і лекавай сыравіны на ўтрыманне радыенуклідаў цэзію.

У шасці пробах грыбоў (курачкі), сабраных у раёне населеных пунктаў Талуць, Камары, Ручыцы Вілейскага раёна і вёскі Чарчонава Маладзечанскага раёна, утрыманне радыенуклідаў цэзію склала ад 777,6 да 4173 Кі/кг, што значна перавышае дапушчальны ўзровень (РДУ-99).

Пачаўся паляўнічы сезон. Трэба памятаць, што з дзікай жывёлы больш за ўсё назапашваюць радыенукліды кабан і заяц, некалькі менш – лось, алень.

Сур'ёзную небяспеку ў адносінах забруджвання радыенуклідамі ўяўляе мяса дзікіх птушак (з–за іх вялікай міграцыі), таму яго трэба правяраць на ўтрыманне радыенуклідаў нават пры паляванні на тэрыторыі са шчыльнасцю забруджвання да 1 Кі/км².

Даследаванні адстрэленых птушак крыжанак у Палачанскай і Лебедзеўскай паляўнічых дачах былі праведзеныя ў лабараторыях райЦГіЭ. Утрыманне радыенуклідаў цэзію аказалася ніжэй за дапушчальны ўзровень.

Паважаныя грыбнікі, калі вы сочыце за паведамленнямі раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, то заўважылі, што, уасноўным, забруджаныя былі курачкі і махавікі. Рэкамендуем адмовіцца ад іх збору ў гэтым годзе. Не трэба лішні раз траўміраваць сваю псіхіку і падвяргаць небяспецы здароўе.

Маладзечанскі Цэнтр гігіены і эпідэміялогіі.

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Віншаванкі звыш за 15 слоў платныя. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету!

Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання. Жадаем знайсці сваё шчасце!

Купон **33**

да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы».
Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў.
Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

ТЭКСТ

Рэгіянальная газета

ПРОЗВІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

Паварушы мазгамі, №20

Зароўце, кемлівыя!

А што ж далей? – спытаў я ў вас мінулым разам. Зразумела, фігура №9. Толькі яна, будучы падстаўленая ў верхні рад, адпавядае заканамернасці, паводле якой лікі ў левым верхнім куце паслядоўна змяншаюцца на 2 пункты, з правага верхняга – на адзін пункт. Змесціва ж ніжняга прамавугольніка дзеліцца на 3 і 2 адначасова.

Адказ на другое заданне:

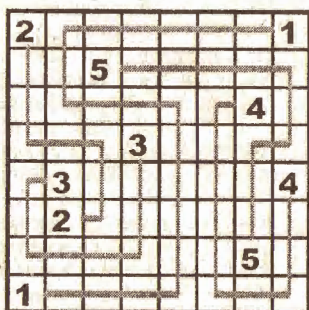

Правільна адказалі на пастаўленыя пытанні **Жэня Булычаў, Марына Буткевіч, Сяргей Валынец, Іван Жамойдзін, Алена Каляда, Андрэй Ляхновіч, Алег Озер, Каця Северына, Сяргей Скрыпцоў, Сяргей Смалонскі, Алёша Стрэж.** Самым шчаслівым, тым, каму па нашай латарэі дастаюцца прыз і дыплом, аказаўся наш даўні карэспандэнт з племені кемлівых **Сяргей Смалонскі** са слаўных Радашковічаў. Так трымаць, Сяргей. Прыз чакае цябе. Віншуем!

Чорная авечка

Сярод чатырох пранумараваных квадратаў знаходзіцца адзін, які чымсьці выдзяляецца ад іншых. Які і чым?

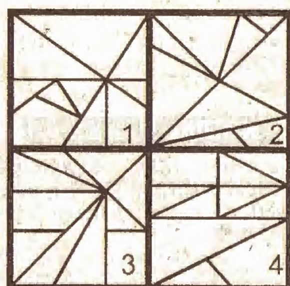

Шчарбаты квадрат

Зноў задачка з шэрагу любімых мною – раскладанак. "Шчарбаты" квадрат трэба падзяліць на пяць частак аднолькавай велічыні ідэнтычнай формы так, каб у кожнай знаходзілася па лічбе.

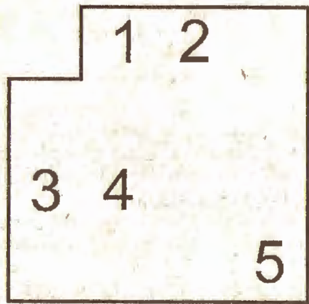

Напішы адказы на паштоўцы і адпраў на адрас рэдакцыі. Сярод тых, хто знойдзе правільнае рашэнне галаваломкам, будзе разыграны прыз. Шчасліўчыку ўручым таксама дыплом.

Дошка гонару

Сяргей Стрэж, пераможца пазамінулага тура. Працуе на прадпрыемстве «Белхол» у Маладзечне.

Да сустрэчы праз два тыдні – напрасіўся на тыднёвы адпачынак, пакуль усе курачкі не парэзалі грыбнікі пад Калодкамі, што на Вілейшчыне. Чакаю адказы!

Якім ПЯРЭЧКА.

Гараскоп 21 – 27 жніўня

Авен
(21.03–20.04)

Трэба кантраляваць сябе 23–25 жніўня, таму што эмоцыі будуць гранічна абвостраныя. У гэтыя дні лепш не садзіцца за руль і не заключаць дагаворы. Жанчыны раптам дадуць згоду на даўнюю прапанову.

Цялец
(21.04–21.05)

Перыяд крыху лянівы і ўмногім прыемны. 19–20 жніўня прыезд знаёмых або запрашэнне ў госці. Магчымая проста спантанная сустрэча з добрымі людзьмі.

Блізняты
(22.05–21.06)

Калі першыя тры дні перыяду выкарыстаеце на поўную моц для завяршэння нейкай справы, то другую палову тыдня можаце спакойна назіраць за тым, што адбываецца.

Рак
(22.06–23.07)

Перыяд барацьбы за выжыванне, мітусні, дробных сутычак з усім светам. Ракі, якія мабілізуюць волю, уключаць сваю інтуіцыю, змогуць утрымацца і нават здабыць у сям'ю нядрэнныя грошы.

Леў
(24.07–23.08)

21-е і 25-е жніўня – вельмі дрэнныя дні. Звярніце на іх увагу і не прымайце падзеі блізка да сэрца. У іншыя дні вы зможаце добра выкарыстаць атрыманую інфармацыю.

Дзева
(24.08–23.09)

Вы зможаце лёгка здабыць грошы, забяспечаны таксама поспех у любых справах, якія тармазіліся доўгі час. У прадчуванні паласы шанцавання – настрой лёгкі.

Шалі
(24.09–23.10)

Нестабільны настрой 23–25 жніўня. Магчымае недамаганне. Вы не знойдзеце разумення нават у самым блізкім коле. Асцерагайцеся ў гэтыя дні зносінаў з прадстаўнікамі вогненных знакаў, таму што іх імпульсіўнасць можа зблытаць вашыя планы.

Скарпіён
(24.10–22.11)

24-25 жніўня да вас лепш не набліжацца, вы будзеце займацца тым, што з'яўляецца "фірменнай рысай" Скарпіёнаў, – самаедствам. Астатнія дні пройдуць дастаткова спакойна.

Стралец
(23.11–21.12)

Небяспека раненняў ці апёкаў. У дзелавой і матэрыяльнай сферы – даўно чакаемыя грошы ці дабраты. Для тых, хто заняты грамадскім жыццём, адкрываюцца нядрэнныя перспектывы. 26 – вечарынка.

Казярог
(22.12–20.01)

Калі вы яшчэ не падарожнічалі, можаце смела адпраўляцца ў дарогу. Да таго ж, вы ўжо атрымалі не адно запрашэнне ў госці. Магчымае атрыманне падарунка.

Вадалей
(21.01–19.02)

Нягледзячы на эмацыянальны ўздым, вам не пазбегнуць рашэнняў, якія пацягнуць за сабой негатыўныя наступствы. Непрадуманыя крокі могуць сапсаваць рэпутацыю. Ёсць небяспека траўматызму.

Рыбы
(20.02–20.03)

Нарэшце вы праявіце ўпартасць, імкненне да славы, што вельмі станоўча скажацца на вашай дзейнасці і ў асабістых справах.

■ КРЫЖАВАНКА

Ірына САХАЦКАЯ

Па гарызанталях: **3.** Багністае топкае месца. **6.** Школьная прылада, на якой пішуць мелам. **8.** Вузкі драўляны ці металічны вобад, які набіваецца на бочку, кадушку. **10.** 11-ы месяц каляндарнага года. **11.** Насценнае асвятляльнае прыстасаванне. **12.** Частка сушы, якая вострым вуглом выходзіць у мора. **13.** Жыхар Венгрыі. **15.** Насякомае, якое скача і стракоча крыламі. **17.** Дугападобнае перакрыццё праёма ў сцяне. **18.** Расліна сямейства злакавых, падобная на авёс. **19.** Кавалак тканіны, які засцілаюць на стол. **20.** Спосаб пісьма старажытных народаў Пярэдняй Азіі. **22.** Тонкія вяровачкі ў лапцях, якімі абмотваюць анучы. **23.** Непраўдзівы чалавек; выдумшчык. **26.** Своеасаблівы чалавек, дзівак. **27.** Маці.

Па вертыкалях: **1.** Вялікі кусок лямцу. **2.** Пласкадоннае судна або плот для пераправы цераз раку. **4.** Вузкая паласа, лінія. **5.** Самец дзікай свінні, дзік. **6.** Ліставы лес са значнай колькасцю дубоў. **7.** Альховы лес. **8.** Самая нізкая школьная адзнака. **9.** Перыядычнае выданне ў выглядзе кніжкі. **13.** Шматкаляровая дугападобная паласа на небе. **14.** Бацькаўшчына, родная краіна. **15.** Высокая травяністая расліна, са сцёблаў якой вырабляюць пяньку, а з семя – алей. **16.** Група гандлёвых суднаў, якія ідуць адно за адным куды-небудзь. **20.** Знак прыпынку. **21.** Умоўны знак для перадачы на адлегласць якога-небудзь паведамлення, распараджэння, каманды і пад. **24.** Кусок шкла, устаўлены ў аконную раму. **25.** Служыцель Бога і яго пасланец да людзей (рэліг.).

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў нумары 32

Па гарызанталях: 3. Клунак. 4. Кропля. 7. Прабойнік. 9. Мова. 10. Карак. 12. Трал. 13. Жарт. 14. Пуня. 18. Збан. 19. Хлыст. 20. Елка. 21. Каталікос. 24. Камора. 25. Артыст.

Па вертыкалях: 1. Мара. 2. Хрэн. 3. Клінок. 5. Ясакар. 7. Праваднік. 8. Катангенс. 10. Катах. 11. Капот. 15. Абутак. 16. Цыкля. 17. Акалот. 22. Тара. 23. Кара.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Смаргонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

Рэгіянальная газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ігар ВЕЙС, фірма «ФАВАРЫТ».
Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар **Аляксандр МАНЦЭВІЧ**.

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах.
Тыраж **7000 экз.** Індэкс **63212** (індывідуальная падпіска), **63369** (ведамасная падпіска).
Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі.
№33 (278) 18.08.2000. Друкарня «Перамога», 222310, Маладзечна, вул. Таўлая, 11. Зак. №.
Падпісана ў друк у 13.00 17.08.2000

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41.
E-mail: region_news@irex.minsk.by
http://regionnews.promedia.minsk.by

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ

Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. **Тэл. 69667, 53841.**
Вілейка: гасцініца "Вілія", капіравальны цэнтр "Парус". **Тэл. 55194, 55284.**
Смаргонь: Рэдакцыя "Новой газеты Сморгони", вул. Танкістаў, 8. **Тэл. 33077, 34353.**

Разліковы рахунак №3012164030006 у аддзяленні Белзнешэканамбанка ў Маладзечне, код 211, атрымальнік рэдакцыя «РГ»